

Zollen

NUMMER 12 | 2020
HERFST | WINTER

BULLETIN

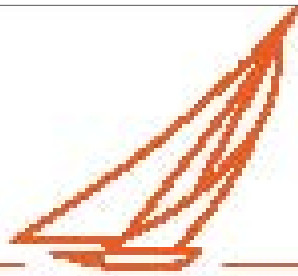

**Trainen en
wedstrijdzeilen
in coronatijd**

**Nederlands
Kampioenschap
groot succes**

**Jachtwerf
van der Meer:
vakmanschap**

Jachtbouw

de Groot

**Nieuwbouw, onderhoud en reparaties
Gespecialiseerd in houten jachten**

**Gerrit Imbosstraat 5
9607 PA Feerhol (Gr.)
Tel. 0598 - 37 17 22**

**www.jachtbouwdegroot.nl
info@jachtbouwdegroot.nl**

**Voor nieuwe zeilen en reparaties voor uw 12 voets jol
kunt u ook bij ons terecht!**

Hoofdkantoor
Verbreepark 11
2731 BR Benthuisen
079 342 2641

Vestiging Baarn
Zuidereind 4
3741 LG Baarn
035 542 4284

info@hagoortsails.nl

www.hagoortsails.nl

**@Hagoort Sails
#PoweredByHagoort
#JeZeilmaker**

Colofon

Het *Jollenbulletin* valt twee keer per jaar op de mat van ruim 350 leden en vrienden van de Twaalfvoetsjollenclub.

De Twaalfvoetsjollenclub**Secretariaat:**

Badhuiswal 11, 8011 VZ Zwolle
06-22452164
www.twaalfvoetsjollenclub.nl
IBAN: NL14 INGB 0003 0674 90
BIC: INGBNL2A

Bestuur

Voorzitter: Jaap Wientjes
06-10883706
voorzitter@twaalfvoetsjollenclub.nl
Secretaris: Jules ten Berg
06-22452164
secretaris@twaalfvoetsjollenclub.nl
Penningmeester: Rudy Kuiters
06-51819269
penningmeester@twaalfvoetsjollenclub.nl
Wedstrijdsecretaris: Hero Nieveen
06-51970323
wedstrijdsecretaris@twaalfvoetsjollenclub.nl

Regiocommissarissen

Noord: vacature
West: vacature
Midden: Jacqueline Francoys
06-29057251 jacq.francoys@gmail.com

Technische Commissie

Fred Knitel 06-53498036
fred.knitel@kpnmail.nl
Frans Smits 06-50653572
franssmits@gmail.com
Luc Ooms 075-6217147
l.ooms@outlook.com
Hero Nieveen 06-51970323
wedstrijdsecretaris@twaalfvoetsjollenclub.nl

Klassencontroleurs

Duuk Dudok van Heel 06-54354727
duuk.dvh@hotmail.com
Adriaan van Liempt 06-10246599
aw.liempt@quicknet.nl
Donald Schotel 06-53625957
donaldschotel@hetnet.nl

Register

Froukje Daniels-de Bruin
0252-230147 froukjedaniels@hotmail.com
Pieter Daniels 070-3178687
pmt.daniels@hetnet.nl

Redactie

Jollenbulletin: Louis van Ameijden Zandstra,
Hero Breuning, Wietske van Soest
jollenbulletin@gmail.com
Website: Sjouke Dijkstra, Jan Sonnenberg
Jollenpost: Jules ten Berg
Vormgeving Bulletin: Wietske van Soest
Productie: DGNB - Wormerveer

Omslag: Grou, zaterdag 23 september 2020.
Start race 3 Klassenevenement regio Noord
georganiseerd door Vereniging Grouwster
Watersport (GWS). FOTO WIETSKES VAN SOEST

GEWOON

Tsja, daar zit ik dan achter mijn scherm en toetsenbord.

De inspiratie wil niet komen. Normaal schud ik deze stukjes redelijk makkelijk uit mijn mouw. Maar nu wil het om een of andere reden niet.

Wat moet ik u vertellen? Dat het weer herfst is geworden en dat de jollen op stal gaan en dat dat jammer is omdat er in het najaar nog prachtige dagen zijn om te zeilen?

Waarom doen we dat dan eigenlijk gewoon niet? Of moet ik u vertellen dat het een bizar zeilseizoen is geweest

waarin het virus veel onmogelijk heeft gemaakt? Of moet ik u vertellen dat we ondanks dat toch veel hebben

gevaren, maar dat er anderen zijn die vanwege het virus hun jol niet van stal hebben gehaald? Moet ik terugkijken of juist vooruitkijken? Moet ik u vertellen dat het beslist nog niet duidelijk is of we volgend jaar weer 'gewoon' kunnen doen?

Ik kan u vertellen dat we als bestuur gewoon zijn doorgegaan met besturen. Niet altijd eenvoudig, maar ik denk dat we binnen de allesbepalende coronaregels toch het maximale hebben weten te doen. Wat niet gelukt is om de jollenzeilers elkaar buiten de regio's te laten ontmoeten: de Jolly Midweek en de klassenevenementen (op die van Grou na) konden niet doorgaan. ►

In dit nummer

- 01 Van 't helmhout
- 03 Zeilen in stijl: Olympiade 1928
- 04 Zomersloottocht Kaagjollen
- 05 Hart onder de riem
- 06 CoCootje: Súpermannen
- 07 Ledenmutaties | Contributieherinnering
- 08 Jachtwerf van der Meer
- 11 In memoriam Freerk Zandstra
- 12 Wedstrijdregels (deel 3)
- 14 Trainen in coronatijd
- 17 Cees Kurpershoek, koninklijk onderscheiden
- 18 Tips & tricks van Hero
- 19 Elektrische pomp
- 20 We mogen weer (wedstrijdzeilen)!
- 24 Nederlands Kampioenschap Langweer
- 30 Even voorstellen
- 33 Jubileumpuzzel
- 34 Bootje in de kijker: Trippelaartje 355
- 36 Hans Heslenfeld, handelaar in schepen
- 37 In memoriam Siete Bosma
- 38 Bootnaam
- 39 Ingekomen post
- 40 Avocette: Aeroacrobraten

► Natuurlijk boden het Kampioenschap en de GWS in Grou daartoe prima mogelijkheden, maar helaas hebben velen daar geen gebruik van gemaakt. Vaak met corona als argument. Maar het is niet anders. Volgend jaar beter.

Diegenen die wel hebben meegedaan aan het Kampioenschap en de GWS hebben genoten. Dat kan ik u zeggen omdat ik erbij was. Prachtig zeilweer, uitstekende organisatie, een zeer goede stemming en prima vaarwater daar in het noorden. Tsja, wat kan ik u nog meer vertellen? Iets over wat de toekomst ons gaat brengen? Ik vraag me af of u daarop zit te wachten. We willen allemaal dat we weer gewoon kunnen zeilen en elkaar weer een hand kunnen geven.

Wat wel gewoon is gebleven, is het *Jollenbulletin*, en daarom bij dezen de bekende woorden: voor u ligt weer een heel mooi bulletin. Ik wens u veel lees- en kijkplezier en dat het een inspiratiebron mag zijn om uit te zien naar het nieuwe seizoen.

Blijf gezond en tot snel!

Jaap Wientjes, voorzitter | 508 ◀

Zeilen in stijl

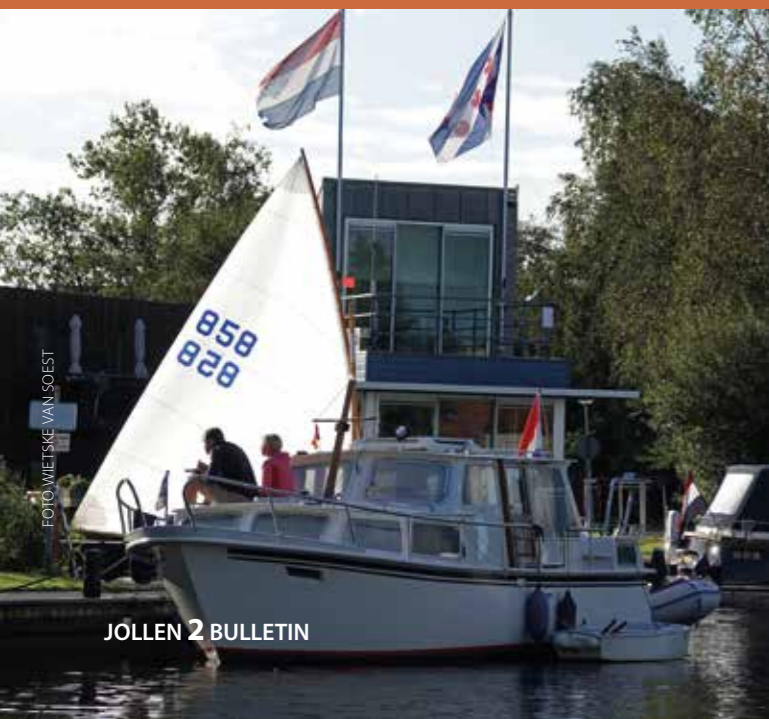

De redactie kwam op Facebook deze iconische foto tegen van een jolzeiler keurig gekleed in pak en stropdas. Te zien is Sven Thorell, winnaar goud in de 12-voetsjolkklasse, Olympische Spelen 1928, Amsterdam. Mogelijk is de foto gemaakt na de laatste wedstrijd nabij de haven van Durgerdam. De uit Finland afkomstige in Zweden wonende Frank Hellsten kleurde de foto prachtig in en dook in de geschiedenis:

'The Swede Sven Thorell (1888-1974) photographed 1928 at the Amsterdam Olympics, where he won the gold medal in the mixed one-person dinghy event. Thorell was before that mainly known as a canoeist. He was a ten time Swedish canoe

champion. He was also a skilled Canoe sailor. But he had no experience of sailing in this Olympic class, until some Swedish experts thought that he would perhaps be an excellent dinghy competitor. He took up training, and was sent to Amsterdam to represent Sweden. There he won the gold medal against the Norwegian Henrik Robert (winnaar OS 1924, red.) winning four of the races against three for Robert.'

Omdat de uitslag van de voorronde meetelde, viel jollegende Willem de Vries Lentsch met een 4de plek net buiten de prijzen. De foto van Sven Thorell is afkomstig uit het archief van het Maritime Museum (Stockholm), de maker is onbekend. ◀

ZOMERSLOOTTOCHT

Minisurvival met zelfgesmeerde boterhammen

Gaan we over bakboord of over stuurboord? In ieder geval voor de wind de Zomersloot in. Het borrelde al enige maanden binnen de Kaagjollengroep. We hadden zin in een uitdagende middag in plaats van steeds dezelfde rondjes op de plas. En makkelijk qua organisatie, gewoon op onze woensdag een tocht met hindernissen. Jan Bart Lucas kwam met het plan van de Zomersloot. Een gewaagde tocht met vier bruggen die niet met staande mast gepasseerd kunnen worden. En dan: eenmalig de mast strijken en verder roeiend of hijsen na iedere brug? Knoop doorgehakt, het wordt 12 augustus. De roerriemen worden van zolder gehaald, die kunnen immers hard nodig zijn. Ed en Tom controleren de bruggen. Wat blijkt? Die kunnen gewoon open als je de sleutels weet te vinden. De aanwonenden zijn zeer behulpzaam met de uitleg over de brugbedieningen. Een zucht van verlichting voor de meesten. Onderweg geen lunch op een veel te klein terras; we gaan voor anker op veilige afstand van elkaar met zelfgesmeerde boterhammen. Het weer gooit bijna roet in het eten. Velen zien ertegenop om met meer dan 35°C en weinig wind te gaan zeilen. De culinaire omstandigheden worden met deze temperatuur erbarmelijk als je ligt te dobberen in je jol. Het vertrek wordt uitgesteld tot na de middag.

Met een bij aanvang nog lekkere noordoosten wind op de kop en draaiende winden beginnen we aan onze tocht richting Koppool. Voor sommigen gewapend met slechts twee flesjes water wordt het een minisurvival. We komen bij de eerste brug, het zeil gaat omlaag. Rutger Kuiters doet zijn best de bruggen voor ons op tijd te openen, maar het wordt een opeenhoping [congestie?] van jollen. Vanuit je jol de kant opklimmen om de brug open te draaien levert een paar moddervoeten op. Daarna peddelen om de brug te passeren. Hierachter wordt de Zomersloot goed zichtbaar. Zo'n 10 meter breed, geen keermogelijkheid. Hooguit je neus de wal in steken. We liggen vrijwel voor de wind, waarbij de zeilen gehesen worden. Het is oppassen dat je hierbij niet de wal in wordt geduwd. Afduwen met de peddels en na de nodige zweetdruppels glijden we door het water richting de volgende brug. De wind neemt behoorlijk af, waardoor we gelukkig niet op de tweede brug afstormen. Wel worden hierdoor de omstandigheden tropisch. Het wordt: petje af, water erin, petje weer op. **We glijden door de smalle sloot langs kikers, schapen en koeien.** Een prachtige route midden door de natuur. Staande kijk je uit over het riet en zie je hoe hoog het water staat. De weilanden zijn wel heel diep ingeklonken. Een oer-Hollands landschap passeert. Menig toerist zal er

jaloers op zijn. Met je bootje midden in de Randstad en er is geen enkel geluid waar te nemen.

Het verwijderen van plantmateriaal uit de in het water hangende schoten wordt routine. In plaats van het gebruikelijke fanatiek inhalen horen we: 'Ga jij maar eerst'. Gezien de breedte van de sloot is inhalen sowieso nauwelijks mogelijk. We naderen de volgende twee bruggen. Thijs Kok besluit zijn mast te strijken. Helaas komt zijn jol vast te zitten. We zijn nog zo gewaarschuwd, een van de bruggen is misschien te laag voor een jol. De brug wordt alsnog omhoog gedraaid. We passeren de laatste obstakels en komen helemaal bezweet aan op het Vennemeer. We verwachten daar minstens een gekoeld kratje pils. Maar nee, we dobberen door tot aan de Kaagsociëteit voor een frisse duik en een welverdiend biertje... en zowaar een herinneringsmedaille met de tekst 'Zomersloottocht #1' als verrassing voor het thuisfront.

Een tocht met karakter! Een superleuke middag die voor herhaling vatbaar is. ◀

NAMENS DE KAAGJOLLEN,
CHANTAL BLOEMHARD | 687

HART onder de riem

MUIDEN 6 MEI 2020 De coronacrisis is ook op het water en in de havens zichtbaar. Hoewel de maatregelen hopelijk steeds meer worden versoepeld zal het de komende tijd anders dan anders blijven. Om alle watersporters en schippers een hart onder de riem te steken voert de Koninklijke Nederlandse Zeil- & Roeivereniging (KNZ&RV) daarom het vlagsignaal 'I Will Stand By To Assist You' op haar jachthavens. De Koninklijke roept alle watersportverenigingen, havens en nautische organisaties in Nederland op hetzelfde te doen.

Met dit vlagsignaal volgt de Koninklijke het voorbeeld van bevriende vereniging San Francisco Yacht Club (SFYC) waar sinds eind april de seinvlaggen C, G en 1 in de vlaggenmast gehesen zijn. Deze combinatie seinvlaggen staat voor de boodschap 'I Will Stand By To Assist You' en staat in de International Code of Signals. Het is een universele boodschap die wereldwijd dezelfde betekenis heeft.

'I WILL STAND BY TO ASSIST YOU' Het gebruik van een dergelijk vlagsignaal gaat terug naar een verhaal van januari 1926 toen het Britse stoomschip Antiope op de Atlantische Oceaan in een zware storm terecht kwam en de SS President Roosevelt hen te hulp kwam na een SOS-bericht. Ruim drie en een halve dag heeft de President Roosevelt de Antiope ter zijde gestaan en na meerdere reddingspogingen – helaas met verlies van twee bemanningsleden – zijn uiteindelijk alle opvarenden van de Antiope gered.

Gedurende deze reddingsoperatie waren, voor de opvarenden van de SS Antiope, de seinvlaggen 'A 1' op de SS President Roosevelt te zien en werden de seinvlaggen een teken van hoop op redding: 'I Will Not Abandon You'. In de loop der jaren is de International Code of Signals meerdere malen aangepast en vandaag de dag is vlagsignaal CG 1 'I Will Stand By to Assist You' het meest gebruikelijk.

OPROEP De boodschap van het vlagsignaal biedt hoop in zware tijden, wetende dat er iemand voor je is. Dat maakt de boodschap in deze tijd extra relevant. Juist nu is het belangrijk om aan te geven dat we er voor elkaar zijn en dat niemand er alleen voor staat in deze situatie. Daarom voert de Koninklijke dit vlagsignaal en roept het nautisch Nederland op om deze boodschap ook middels het vlagsignaal uit te dragen. Michiel van Dis, voorzitter KNZ&RV: 'In deze tijden van corona is dit een toepasselijke en positieve boodschap van en voor ons. Op deze manier willen we alle varende Nederlanders een hart onder de riem steken. Wij hopen van harte dat vele watersportverenigingen, havens en andere nautische organisaties in het land dit positieve signaal zullen tonen in hun vlaggenmasten of op schepen.'

PS Verschillende verenigingen hebben gehoor gegeven aan de hartverwarmende oproep, waaronder KVV Frisia te Grou. ◀

Súpermannen

Lieve jolzeil(st)ers,

Het waren rare maanden voor jullie jolzeilers. Vanwege corona weinig wedstrijden en nog minder gezelligheid. Maar voor ons joldames een welkome rust en niet dat heen en weer gesleep met ons op een onaangename keiharde trailer met rollen op de verkeerde plekjes.

Eigenlijk waren het mooie maanden voor mij. Ik heb onder meer genoten van mijn nieuwe stek waarover later. Een paar leden wilden graag met mij de plas op. Vind ik altijd gezellig en ik hoop dat het een vervolg krijgt in de vorm van een nieuw Kaaglid met zijn nieuwe vriendin op de steiger. Eén lid is door mijn maatje Menno 315 zo vaak in mij gezet en de plas op geduwd dat het bijna op een relatie leek. Dat was reuze prettig en mocht van mij wel zo doorgaan tot hij opeens vreemdging met de 661. Liefde op het eerste gezicht zei hij. Ja ja en ik een week lang luhduvuhduh!

Tot zich twee grote topzeilers meldden. (De een echt groot en de ander wat kleiner.) Ik zo trots als achttien gangen. Twee toppers die in mij op en neer wilden varen. Maar ja, korte liefde zoals gewoonlijk. Eentje zag de nummer 1 en was op slag om. Nou moeten jullie weten dat wij jollenmeiden ongelofelijk stikjaloers zijn op de 1. Zij is de oma van alle oma's, meer dan honderd jaar oud. Wel heeft zij een plastisch chirurg die haar zo heeft opgeknaapt dat zij als een tiener over de plas zwiert zonder een kleur te krijgen.

Met de andere topper, winnaar Rolex Cup, had ik ook veel plezier. In het begin leek het erop dat hij echt dubbel te groot was voor mij, maar na tweemaal op en neer had hij zijn draai gevonden. De rest van de wedstrijden hebben wij lekker gevaren. Jammer genoeg zeilt hij nog even door in

(een) plastic (Finn). Maar hij komt wel bij me terug hoor.

Nog even over mijn nieuwe plek. Pal bij de kleedkamer/douche. En dat is de afgelopen maanden zeer goed bevallen. We hebben een nieuw fenomeen: mannen in wetsuits. Voorheen een zeldzaamheid.

Gelukkig, want een 12-voetsjoleiler in een wetsuit is een schaamteloze vertoning. De gevorderde leeftijd geeft dusdanige veranderingen aan het lijf... enfin de rest laat zich raden. (Wij meiden moeten er niet aan denken om met zo'n isolatiepak de plas op te gaan, om je dood te generen.)

Vanwege corona zijn vele zeilers overgestapt van Draak, Regenboog en Pampus naar Finnjol. Ik ken persoonlijk een paar Finnmeiden van de botenbeurs. Stoere snelle deernes, lachen met ze. Je moet wel van goeden huize komen om met ze de plas op te gaan. En dan bedoel ik flink eten en drinken want boven de negentig kilo schoon aan de haak gaat het pas echt goed met die grieten. Supermannen dus. Door het aanleggen van het nieuwe jollenveld komen alle 36 stuks bij me langs als ze zich gaan omkleeden. Eerst in hun gewone kleren, maar als ze uit het kleedkamer komen, strak verpakt in zwart glimmend... met die achterkantjes... En dat 36 maal een paar keer per week. Ik ben niet de enige hoor die kijkt. Wij allemaal. En vooral de tantes die naast de sliphelling liggen. Oma 315 zegt trouwens dat zij nooit iets ziet. Maar mooi dat ik haar zag blozen...

Dikke knuffel,

jullie CoCootje

GWS Klassevenement regio Noord FOTO SKYDRONE SLOTEN

NIEUWE LEDEN

Edwin (E.) Burggraaf	Kloosterweide 8, 3451 VN Vleuten	06-25136769	eburggraaf@gmail.com	17 Duveltje
Kasper (K.) Dijkstra	Turfkoer 7, 8465 RT Oudehaske	06-53368382	kasper.dijkstra@hetnet.nl	235 Kever
Chris (C.) Goedhart	Prinses Marielaan 7, 3743 JA Baarn	06-52197248	chr.goedhart@hetnet.nl	741 De Kraak
Jan (J.) Gombert	Burg. Vijlbriefstraat 28, 1551 TK Westzaan	06-53178422	gombertjan@hotmail.com	809 bootnaam volgt
Kai (K.C.) Köllen	Chirurgijnsgilde 44, 3813 GZ Amersfoort	06-28888510	kai@haaks.nl	866 Kaatje
Marco (M.) Piket	Frisolaan 26, 7316 DC Apeldoorn	06-22550064	m.piket@upcmail.nl	558 Tecumseh

WIJZIGINGEN EN CORRECTIES

Sophie Andersen	Le Peintrerie à Morsalines, 50630 Quettehou, Frankrijk
Peter van Brummelen	Gnoelaan 5, 1217 GE Hilversum
Ineke Dankelschijn	Johan de Wittstraat 149, 2242 TW Wassenaar
Herman Heusinkveld	hermanusheus@gmail.com
Peter Korswagen	Burgemeester Ketelaarstraat 15k, 2366 AA Warmond 071-2402334 06-53437432 pn@korswagen.nl
Rina de Nooijer	rinadenooijer832@gmail.com
Elske Reyers	Dorpsstraat 2, 2451 AR Leimuiden
Anne Roskam	Drierivierenlaan 563, 2983 GW Ridderkerk, roscal@live.nl
Donald Schotel	Valkenaarstraat 18, 1271 TM Huizen
Jan Sonnenberg	Veerweg 3, 7213 EA Gorssel
Fokke Timmer	fokke.timmer@ziggo.nl
Jeroen van der Wind	jeroenvanderwind@gmail.com

LIDMAATSCHAP BEËINDIGD

Frank de Beukelaar - Beerse, België
Jantien Bongenaar - Bergen
Bert Bos - Muntendam
Lex Burgel - Oegstgeest
Ruurd Cuperus - Sneek
Evert van Essen - Zaandam
Irene Mulder-van der Kooij - Poeldijk
F. Postma - IJlst
Jack Schoneveld - Paterswolde
Fons Vos - Haren
Wim de Vries - Sneek
Henk van der Zande - Wilp

LEDENMUTATIES

eburggraaf@gmail.com	17 Duveltje
kasper.dijkstra@hetnet.nl	235 Kever
chr.goedhart@hetnet.nl	741 De Kraak
gombertjan@hotmail.com	809 bootnaam volgt
kai@haaks.nl	866 Kaatje
m.piket@upcmail.nl	558 Tecumseh

Voor overige wijzigingen en aanvullingen in het jollenregister zie twaalfvoetsjollendclub.nl. Wilt u zo vriendelijk zijn om correcties en mutaties door te geven aan: secretaris@twaalfvoetsjollendclub.nl? Wijzigingen voor het register kunt u TEVENS doorgeven aan: froukjedaniels@hotmail.com.

HERINNERING CONTRIBUTIE 2020

Willen de 15 leden die, ondanks 4 verzoeken, hun contributie 2020 nog niet hebben voldaan, alsnog aan hun verplichtingen jegens de club voldoen?

De contributie van De Twaalfvoetsjollendclub voor het verenigingsjaar 2020 is als volgt:

Contributie joleigenaren (L)	€ 35,00
Contributie belangstellenden (B-lid)	€ 25,00
Contributie donateurs	€ 24,00

Gaarne verzoek ik u het bedrag, voor diegenen die dat nog niet hebben gedaan, over te maken op de bankrekening van de Twaalfvoetsjollendclub:

NL14 INGB 0003 067 490 onder vermelding van NAAM en JOLNUMMER (L), BELANGSTELLEDE (B-LID) of DONATEUR.

Rudy Kuiters, penningmeester

Hans en Gertjan van der Meer in 2018 bij de gloednieuwe jol van T. Vogel FOTO WATERSPORT-TV

JACHTWERF VAN DER MEER

Vakmanschap en liefde voor de jol

In de zomer van 2008 vonden de eerste Vintage Yachting Games plaats. Als sluitstuk waren er de Primus Interparis-wedstrijden tussen de winnaars in de zes verschillende voormalige olympische klassen. In de haven van Medemblik streden de zeilers in 12-voetsjollen om de begeerde overall prijs. Daar ontmoette ik na decennia Duuk Dudok van Heel, de onoverwinnelijke Flying Junior-legende, en ook oude vriend. Zijn vrouw Lia vroeg aan mijn Anneke: 'Waarom koopt Huib geen 12-voetsjol?' Dat was niet tegen dovemansoren gezegd.

Anneke en ik bezochten ter oriëntatie in Paterswolde een evenement met 12-voetsjollen. We vonden het prachtige bootjes en ontmoetten leuke mensen. Pieter Bleeker gaf advies voor het uitkiezen van een jol. Jan Willem van Weezenbeek wist een Lamme-jol te koop, de 684. Een schitterende jol waarin jaren niet in was gezeild en waarin bij het te water laten geen druppel kwam. Daarna bekeken we de 728 bij Maarten van der Spek, die ons samen met zijn vrouw hartelijk ontving als ware het familie. Ook een goede jol. Op de terugweg naar huis gingen we langs bij Jachtwerf Van der Meer. We wisten niet wat we zagen! Hans van der Meer en

zoon Gertjan lieten ons op een soort zolder wel twintig jollen zien. Uitgebreid vertelden vader en zoon over de bouwwijze, de verschillende houtsoorten en de dingen waarop je moest letten. Met respect voor het vakmanschap van andere bouwers werden wel zes jollen getoond. Over de zevende zei Hans met trots: 'Dit is de mooiste jol die we hebben staan'. Deze jol hebben we gelijktijdig met die van Duuk Dudok van Heel en Fred Lachotzki (ook een FJ-zeiler) gebouwd'. We waren meteen verkocht. Zo kwam de 755 in ons bezit. En nu nog, inmiddels is hij 31 jaar oud, vragen bewonderaars: 'Wat een mooie boot, is hij nieuw?'

SCHOUW, BAKDEKKRUISER EN 12-VOETSJOL

In 1911 start N.Th. (Klaas) van der Meer 'Jachtwerf de Wetering & Zoonen' aan de Plantage 32 in Oudewetering. Zoals in die tijd gebruikelijk: zonder dak boven het hoofd. De houtopslag was ook buiten, het hout al of niet afgedekt met een zeiltje. Met ijzeren roeiboten in schouwvorm werd begonnen. Al snel werden die groter. Er volgden bakdekkruisers, mode in die tijd. (Nog steeds zie je ze wel rondvaren, bij goed onderhoud gaan boten nu eenmaal lang mee.) Later werden ook houten boten gemaakt. In 1939 bouwt Van der Meer de eerste 12-voetsjol in opdracht van de Haarlemsche Jachtclub: de Prinses Beatrix met nummer 412.

De gereedschappen waren ten opzichte van nu elementair. Handzaag, beitel en vijl zijn voor een groot deel vervangen door zaag-, frees- en schaafmachine, elektrische boor en schroevendraaier en accugereedschap. Wie herinnert zich niet de pompschroevendraaier? In de Tweede Wereldoorlog werd op de werf het hout nog met de hand geschulpt (van een dikke plank twee dunne zagen) en op dikte geschaafd. Wel worden de 1300 (!) koperen klinknagels van de jol nog steeds handmatig geklonken.

OPVOLGING

In 1947 nam zoon A.F. (Antoon) van der Meer de werf over. Op zijn naam stonden toen al meerdere 12-voetsjollen. Jol 649 was de laatste die Antoon bouwde, nu nog altijd eigendom van Hans van der Meer.

Overnaadse vletten van 5 tot 7 meter waren een nieuwe specialiteit. Ook kleine volgvletjes van 2,85, 3,05 en 3,35 meter worden 'aan de lopend band' gemaakt. Hier ging ongeveer honderd uur arbeid in zitten. In de loop der tijd zijn er honderden van dit type bootje gemaakt.

J.G. (Hans) van der Meer, dan al jarenlang werkzaam op de werf, nam deze in 1972 over. Jol 665 en 666 (kampioensjol) waren de eerste exemplaren van zijn hand. De afwerking van de jollen werd van generatie op generatie steeds verfijnder. Heike Blok eigenaar van jol 784 noemde die 'zijn Zwitsers nachtkastje'. Van jongs af aan hielp Gertjan zijn vader op de werf. Hij volgde het Hout- en Meubilerings College in Amsterdam met jachtbouw als specialisatie. In 2011 nam Gertjan het bedrijf over. Hij bouwde in 2018 jol 894 voor een Zwitserse opdrachtgever. Volgens kenners moet het een 'plaatje' zijn. Sinds zijn pensionering verleent vader Hans nog altijd hand- en spandiensten.

MODERN 'OUD HOUT'

Jachtwerf Van der Meer straalt historie uit, vakmanschap en liefde voor de jol voeren de boventoon. Bouwde men de jollen in het begin van het bestaan van de werf op de nominale maten tegenwoordig worden de toleranties steeds meer benut.

Tot eind jaren zestig van de vorige eeuw werd het 'land' (overlap van de planken) bekleed met katoen, later met butyleen en rubberkit verlijmd, vanaf de jaren negentig lijmt de werf met epoxy. Om uv-straling op de huid zo veel mogelijk te beperken, gebruikt men tegenwoordig het liefst tweecomponentenlak

Tewaterlating mahonie vlet, 1950

Gertjan van der Meer verricht een kleine renovatie aan jol 684 van Karel de Boer, juli 2020

met jachtlak als aflak. In totaal heeft de werf zo'n zestig gemeten jollen gebouwd en bovendien zeker veertig ongemeten jollen, die veelal als bijboot dienden en dienen.

Heel wat jollen overwinteren in het onverwarmde gedeelte van de loods. Eventuele reparatie- en onderhoudswerkzaamheden kunnen dan worden uitgevoerd. Wanneer iemand een probleem heeft met zijn jol wordt hij of zij met raad en daad door Gertjan en Hans bijgestaan. Hun vakkennis over de jol is onbegrensd, zo kennen de mannen onder meer de buigingsmaten van de mast en gaffel uit hun hoofd.

HUIB OZINGA | 755 KRUIMELTJE ◀

Verslaggever gezocht

Dit is de vijfde en laatste aflevering van 'Jol in aanbouw' door Huib Ozinga. Sinds 2016 ging Huib met pen en papier en camera op bezoek bij professionele jachtwerven en amateurjollbouwers voor een interview en fotoreportage. Onze verslaggever vindt het genoeg geweest. Namens de redactie: Huib, reuze bedankt voor jouw altijd weer boeiende, keurig verzorgde bijdragen aan ons clubblad. Het was elke keer weer een genoegen om jouw verslagen te lezen, de foto's uit te zoeken en het geheel te smeden tot een artikel in het bulletin. Zonder verhalen over jolbouw en -restauratie kunnen we natuurlijk niet leven. Wie neemt de 'pen' van Huib over? Bij belangstelling: stuur een mail naar jollenbulletin@gmail.com.

Antoon van der Meer (met sigaar) en medewerker Arie Volwater, november 1950

Bakdekkruiser, Wilhelmina gebouwd op de werf in 1930

Hans van der Meer (links) en Daan Daniels werken samen aan de totale restauratie van Daans 'nieuwe' Baay-jol 348, juli 2020

Freerk Zandstra

1 februari 1923 – 4 april 2020

Jong, Rypke de Jong, Leen de Goederen, familie Van den Berg en vele anderen.

Licht weer was zijn favoriete weertype. Zijn sterke concentratie vermogen en geduld kwamen hem hierbij van pas. Hij finishte dan vaak in de voorste gelederen. Bij tweemansweer zeilde hij vaak met veel verschillende dames uit de jollenpool.

Er werd deelgenomen aan de jubilea op de Kaag en op de Beulaker.

Hij zeilde zijn laatste wedstrijd omstreeks 2005 in zijn eigen jol en bemande later nog wel eens bij zijn zoon Louis, voor het laatst in 2011. Dat was zijn laatste wedstrijd ook weer op de Langweerder Wielen.

Zijn afnemende gezichtsvermogen belette hem om langer door te gaan met wedstrijdzeilen. De 685 werd omstreeks 2010 verkocht. Op de motorboot, samen met Carla Breuning-Mulder, zijn partner, werden nog vele jollenwedstrijden op Grouw en Sneek gevolgd. Het wel en wee van de Jollenclub volgde hij als B-lid tot zijn overlijden intensief.

Wij, de nog jolzeilende kinderen in de 401 en 861, zijn met zijn jollenvirus besmet; we zijn blij dat we de jollenzeilerij zo lang met hem hebben kunnen beleven. ◀

DURK ZANDSTRA EN LOUIS VAN AMEIJDEN ZANDSTRA

Op 20 april 2020 overleed Freerk Zandstra op 97-jarige leeftijd, jollenzeiler sinds 1970. Aanvankelijk zeilend met de 463 later met de 685. Hij was een van de eersten in de revival van het jollenzeilen in het Noorden. Freerk zeilde zijn eerste wedstrijd in 1936, in de zestien kwadraat gebouwd door zijn grootvader op de Langweerder Wielen. Zijn hele leven werd wedstrijd gezeild. Als bemanning in een Regenboog, in de jaren 50 met een eigen Valk, de 82, tot in Zweden toe. In de jaren 60 nog korte tijd zeilend in een OK-jol, de H22 en vanaf 1970 in Valk 665 en de 12-voetsjol. Hij genoot van de sfeer met de Friese jollenzeilers zoals daar waren in zijn tijd: Anne Timmer, Berend Brijder, Jan Geerts de

FOTO FAMILIE ZANDSTRA

Wedstrijdregels (3)

De redactie van het *Jollenbulletin* heeft mij gevraagd aandacht te schenken aan de Regels voor Wedstrijdzeilen. In deze derde aflevering over **REGEL 18. MERKTEKENRUIMTE: PRAKTIJKVRAAGSTUKKEN EN RISICOANALYSE**. Op deze pagina's een zestal situaties.

SITUATIE 1: BOVENWINDS MERKTEKEN (BB)

Kritieke feiten - Blauw over bakboord boeg, kan het merkteken bezeilen. Geel over stuurboord boeg, ongeveer 3 tot 4 lengtes onder de lay-line, Geel gaat overstag en verandert van boeg, net WEL of net NIET binnen de zone. Geel knijpt naar de boei en kan deze net bezeilen, Blauw loeft om een aanvaring met Geel te voorkomen en vaart dan hoger dan aan-de-wind.

Risicoanalyse - Voor Geel: Moet aantonen dat de verandering van boeg (het moment dat zij door de wind gaat) tijdens de overstag van stuurboord naar bakboord, BUITEN de zone plaatsvond. Indien ze dat niet kan, neem dan een penalty op het water. Geel overtreedt regel 18.3 door Blauw te dwingen hoger dan aan-de-wind te moeten zeilen om haar te vermijden. Indien ze dat wel kan aantonen is Geel beschermd door merktekenruimte omdat ze als vrij voorliggende of binnenliggende boot de zone invoer en heeft ze geen regel overtreden.

Voor Blauw: Nadat Geel overstag is gegaan is zij de boot die moet vrij blijven onder regel 11. Indien Blauw twijfelt over de plaats waar Geel van boeg veranderde, kan ze zonder risico een protest aanzeggen en indienen. Zij heeft, indien Geel buiten de zone door de wind ging, voldaan aan haar verplichtingen onder regel 11 en 18.2(b). Hetgeen betekent dat of het protest wordt afgewezen of Geel wordt gestraft.

SITUATIE 2: BOVENWINDS MERKTEKEN (SB)

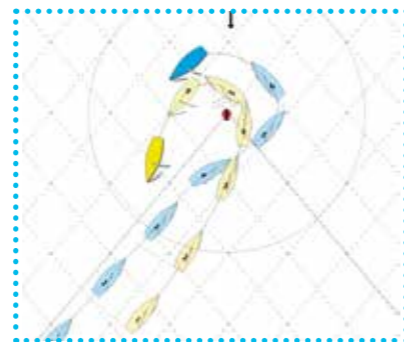

Kritieke feiten - Blauw over bakboord boeg net boven de lay-line, Geel over bakboord boeg, ongeveer 1 lengte onder de lay-line, vrij voor op Blauw. Geel vaart vrij voor de zone in en dus moet Blauw merktekenruimte geven aan haar. Geel laat een opening tussen haar en de boei, Blauw valt af en duikt in die opening. Boten gaan vrijwel gelijktijdig overstag, maar Blauw ligt nu voor.

Risicoanalyse - Voor Geel: Heeft merktekenruimte maar verliest die op het moment dat ze door de wind gaat. Op dat moment wordt ze ook nog eens de boot die moet vrij blijven (onder regel 13 en daarna onder regel 11 of 12). De enige manier om te voorkomen dat Blauw van deze regel(s) gebruik kan maken is het gat dicht te varen voordat ze bij de boei is.

Voor Blauw: Op het moment dat ze in het gat 'duikt', bestaat er een groot risico dat Geel de deur dichtgooit! Geel heeft onder merktekenruimte het recht om van koers te veranderen zo snel als ze wil, zolang ze maar niet door de wind gaat. Zodra Geel door de wind gaat, wordt Blauw de boot met voorrang, zonder een verplichting onder regel 15, zelfs terwijl ze gelijktijdig overstag gaan.

SITUATIE 3: BOVENWINDS MERKTEKEN (BB)

Kritieke feiten - Blauw over stuurboord boeg net op de lay-line, Geel over stuurboord boeg ongeveer 1,5 lengte onder de lay-line, vrij voor op Blauw. Geel vaart vrij voor de zone in en dus moet Blauw merktekenruimte geven aan haar. Geel knijpt hoog aan de wind en laat geen opening tussen haar en de boei. Blauw valt af en vaart achter Geel langs. Boten gaan overstag en ronden het merkteken, Geel ligt twee lengtes voor.

Risicoanalyse - Voor Geel: Heeft merktekenruimte maar verliest die op het moment dat ze door de wind gaat. Door het gat dicht te varen kan Blauw nooit aanvallen totdat Geel een binnenliggende overlap krijgt en daarmee het recht om overstag te gaan binnen de bescherming van merktekenruimte (zie de definitie).

Voor Blauw: Er is vanaf het moment dat Geel vrij-voor de zone invaart geen mogelijkheid om binnenliggende boot te worden tenzij Geel een duidelijke opening geeft. Achterlangs is duur qua afstand, maar volgens de regels de enige redelijke koers.

SITUATIE 4: BENEDENWINDSE GATE (B2)

Kritieke feiten - Groen over bakboord boeg op de lay-line naar bakboord gatemerktken (2). Rood over stuurboord boeg, ongeveer 1,5 lengtes boven de lay-line naar dezelfde boei. Groen valt af voordat Rood gijpt op een afstand van 2 lengtes zijdelings van de boei. Rood loeft na haar gijp en komt naast het merkteken uit aan-de-wind over bakboord.

Risicoanalyse - Voor Groen: Moet merktekenruimte geven omdat Rood een binnenliggende overlap heeft bij het binnenvaren van de zone. Groen kan hier zonder risico protesteren tegen Rood op regel 10 en of 11 als zij vindt dat Rood meer ruimte heeft gebruikt dan nodig om de baan te varen.

Voor Rood: Hoe verder Rood van de boei vandaan komt, hoe groter het risico dat ze buiten de ruimte vaart waar ze beschermd wordt onder merktekenruimte. Ze gaat dan niet vrij-uit voor een overtreding van regel 10 als ze Groen dwingt om af te vallen. Het is tactisch beter om alleen die ruimte te gebruiken die de boot met voorrang 'geeft' in plaats van ruimte te eisen. Met deze feiten wordt Rood negen van de tien keer in de kamer gediskwalificeerd.

SITUATIE 5: BENEDENWINDSE GATE (S1)

Kritieke feiten - Groen over bakboord boeg op de lay-line naar het bakboord gatemerktken. Rood over stuurboord boeg, ongeveer 1 lengte onder de lay-line naar het stuurboord gatemerktken. Rood vaart vrijwel een rechte koers en geeft Groen merktekenruimte door op 1 lengte van het merkteken te blijven, Groen valt af en gijpt net naast de boei en loeft tot aan-de-wind.

Risicoanalyse - Voor Groen: Heeft voorrang EN moet merktekenruimte krijgen van Rood bij merktken 1. Ze kan zonder risico protesteren op grond van regel 10 en haar enige argument hoeft te zijn dat ze naar gatemerktken 2 wilde varen, maar dat Rood haar dwong om af te vallen en te gijpen. Regel 18.4 is niet van toepassing bij een gate.

Voor Rood: De keuze naar welk merkteken van de gate er gevaaren gaat worden, is voorbehouden aan de boot met voorrang! Een protest van Groen met deze feiten verliest Rood gegarandeerd! Straf nemen op het water is dan beter. Als je over stuurboord boeg aankomt kies dan altijd het bakboord gatemerktken en vaar daar zo dicht mogelijk langs, tenzij de bakboord boot al vroegtijdig aangeeft naar het stuurboord gatemerktken te varen (of als er geen andere boot in de buurt is.) Maar zelfs als Groen die koers naar 1 aanhoudt, dwing dan nooit.

SITUATIE 6: BENEDENWINDS MERKTEKEN (SB)

Kritieke feiten - Rood over bakboord boeg op de lay-line; Groen ook over bakboord boeg, ongeveer 1 lengte onder de lay-line net WEL of net NIET vrij-voor van Rood. Boten varen de zone in waarbij Groen claimt dat er geen overlap was en Rood claimt dat zij een binnenliggende overlap had. Groen loeft naast het merkteken en laat geen ruimte, Rood valt af en gaat achter Groen langs en loeft daarna.

Risicoanalyse - Voor Groen: Claimt merktekenruimte maar moet dat aantonen indien Rood protesteert. Bij een behandeling loopt ze een groot risico gediskwalificeerd te worden op grond van regel 18.2(b) en (e). Zelf protesteren heeft geen zin want in alle gevallen heeft Rood geen regels overtreden.

Voor Rood: Door achterlangs te gaan en geen merktekenruimte af te dwingen (met risico van aanvaring en ongelijk krijgen in een protest), vermijdt Rood het risico gediskwalificeerd te worden. Ze mag dan wel denken dat ze een binnenliggende overlap had bij het binnenvaren van de zone, maar aantonen is vers twee. Bij een protest kan alleen Groen in het ongelijk gesteld worden.

Hoop jullie volgend jaar weer op het water te zien! ◀

JOS SPIJKERMAN

Wil je weten hoe het precies zit met de uitleg van een regel? Vraag het onze regelkenner Jos. Stuur een mailtje met je vraag (of teken een situatie) aan: jollenbulletin@gmail.com.

Van online voorbespreken tot fitness en Coronabier

TRAINEN in CORONATIJD

Terwijl iedereen zich opmaakte voor een veelbelovend zeilseizoen, begon het coronavirus eind februari in ons land aan zijn opmars. Den Haag kondigde enkele weken later de 'intelligente lockdown' af om verspreiding van het virus in te dammen met als belangrijkste regel de anderhalvemeter afstand. Het zeilen in een meermansboot was daarmee uitgesloten, op het organiseren van sportwedstrijden stond een boete. Trainen mocht later onder bepaalde voorwaarden, de regio's maakten van deze mogelijkheid dankbaar gebruik. Een overzicht.

LOOSDRECHT: ONLINE- EN PRAKTIJKLES

Op initiatief van Jaap Wientjes en in samenwerking met de regiocommissaris Midden/Loosdrecht, Jacqueline Françoys, is in het voorjaar een serie van vijf wedstrijdtrainingen voor 12-voetsjollen zeilers op de Loosdrechtse Plassen georganiseerd. Hiervoor schreven in eerste instantie twaalf 12-voetsjollezeilers zich in. De trainingen werden gegeven door zeiltrainer en oprichter van het bedrijf Layline Trainingen, Mark Schuurman. Genoodzaakt door de coronamaatregelen gaf Mark de voorbesprekingen van een uur de avond voor de training online. Dat online bespreken was in het begin wel wennen voor de deelnemers, maar na wat oefenen konden alle zeilers Mark en ook de andere deelnemers aan de training, in beeld krijgen. Ook het tweede scherm van Mark waarop hij de presentaties had voorbereid en de tekeningen die hij maakte om het een en ander te verduidelijken, waren tijdens de trainingen te zien. Door de microfoon aan en uit te schakelen, hielden wij contact met Mark en elkaar. De voorbereidende presentaties werden opgenomen, de deelnemers konden die later terugkijken. Tijdens de voorbesprekingen zette Mark de theorie van het

wedstrijdzeilen uiteen, hij toonde de video's van de vorige training en voorzag die van commentaar. Ook nam hij de oefeningen van de volgende dag en de weers- en windverwachting met ons door.

Vanwege het grote animo voor de training op woensdagochtend, startte een tweede training op vrijdagavond. En omdat vijf trainingen wat weinig bleken, verlengden veel zeilers van de woensdagochtendgroep de training met een aantal sessies. Om de voorgeschreven afstand tijdens de lockdownperiode te bewaren, moesten de deelnemers in staat zijn om hun jol alleen in en uit het water te krijgen. Op de afgesproken tijd werd er bij een boei dichtbij een van de zeilverenigingen verzameld. Mark gebruikte zijn rubberboot om boeien uit te leggen, naar de deelnemers toe te varen om instructie en een starttijd te geven (want natuurlijk werden er onderlinge wedstrijdjes gevaren) en te hulp te schieten of bij wegvallende wind een sleepje te verzorgen.

Toen ik een mailtje kreeg van de regiocommissaris dat er een training in het zeilen van wedstrijden zou worden georganiseerd, vroeg ik mij af of ik daar wel wat aan zou hebben. Ik heb

immers al veel wedstrijdgezeild? Over het antwoord hoefde ik niet lang na te denken want natuurlijk besloot ik hiervoor in te schrijven. Ik merkte dat ik echt wel wat training in het wedstrijdzeilen kan gebruiken. Als je jaren niet meer wedstrijd hebt gezeild en dan in een onbekende boot (een 12-voetsjol) stapt, merk je al gauw dat je veel te leren hebt. Hoe krijg je snelheid in die boot? Hoe zeil je het beste bij weinig en bij veel wind? Waarom gaan andere jollen sneller op bijna alle rakken? Hoe trim ik mijn zeil? Waar moet de bolling van het zeil zitten, welke spanning op het onderlijk, het bovenlijk, wat doe ik met de hals en de neerhouder en waarom? Wat is de invloed van het verplaatsen van de mast en het ophalen van het zwaard in een jol? Hoe verdeel ik het gewicht in de boot, zodat er minder weerstand is? Hoe ga je overstag zonder vaart te verliezen en wat is de beste en veiligste manier om te gijpen? Zonder training kom ik daar niet uit.

En daarbij, hoe zat het ook al weer met de beste plaats om te starten, de ligging van de startlijn, trekkende walletjes, het

'Venturi'-effect? In het zeil zitten op meerdere plaatsen *tell tales*, maar let ik daar wel genoeg op? Omdat het mij leuk lijkt om te leren spelen met de boot heb ik een waterpasje en een kompas gemonteerd. Aardig, maar gebruik ik die wel?

Tijdens de voorbesprekingen en de oefeningen heb ik op deze vragen antwoord gekregen. De trainingen met een kleine groep zeilers was voor mij effectief, omdat samen zeilen nu eenmaal uitdagender is dan alleen het water op. Maar wat nog leuker is: door de voorbesprekingen kreeg ik meer informatie over wedstrijdzeilen. Ook de vragen van de andere deelnemers waren interessant.

De filmpjes gemaakt tijdens de training laten zien wat goed en wat verkeerd gaat. Oefeningen zoals het stilliggen op de startlijn, het opsteken van je hand als je denkt dat je de startlijn hebt bereikt, het slalommen om boeien, het sturen met de romp van de jol door je gewicht te verplaatsen: ze zijn plezierig en nuttig. Kortom, deze leuke en leerzame wedstrijdtrainingen smaken naar meer! HERO BREUNING | 877

ZUIDLAREN: FITNESS EN CORONABIER

Op 30 mei is op het Zuidlaardermeer een training georganiseerd. In totaal deden vijftien jolzeilers mee, vooral noorderlingen. De training bestond uit vier gedeeltes: theorie, fitness, boothandling en een paar wedstrijdjes.

Het thema was dit jaar: hoe kun je zo lang mogelijk alleen zeilen en de boot daarbij rechtop houden. Een dunne gaffel, het zeil lager zetten en eventueel een vlak zeil doen wonderen.

Wat ook helpt is een goede conditie, zodat je zo lang mogelijk kunt hangen. Het fanatisme tijdens de fitnessless kende geen grenzen en iedereen was zeer gemotiveerd om de oefeningen

in praktijk te brengen. Daarna het water op, waarbij drie zelfgemaakte boeien aan een steen in het water werden gelaten. Een kort rak zorgde ervoor dat overstag gaan, gijpen en tonnen ronden werden geoefend. Daarna nog een aantal wedstrijden, waarbij Bert Hamminga plotseling moest uitwijken en daardoor omsloeg. Zijn drijfvermogen was niet goed vastgemaakt; het duurde lang voordat hij de boot, met hulp, weer recht had.

Na afloop zorgde Reinhard Schröder voor chocolade paashazen en Victor van Solinge voor Coronabier. Iedereen heeft een gezellige en nuttige dag gehad. PIETER BLEEKER | 888

GROU: VEEL STARTS EN UITKIJKEN

Als je aan alle avondwedstrijden van Frisia had meegedaan, hadden er 27 starts en een paar *general recalls* achter je naam gestaan. Genoeg wedstrijden om jezelf een enthousiaste wedstrijdzeiler te kunnen noemen. De uitslagen zijn onvindbaar, de deelname in de jollenklasse was tamelijk groot voor Friese begrippen: variërend van 12 tot 5 per avond. Het is logisch dat niet iedereen aan alle trainingsavonden mee kon doen, maar het minimum van 5 was in voorgaande jaren vaak het maximum dat deelnam en soms zelfs minder dan in voorgaande jaren.

Het gaat goed in Grou met de jollen: prima beschut water, weinig golven, interessante windshifts en een prima slipway.

De 'trainings'wedstrijden vonden plaats op donderdagavond in mei en juni en een paar in juli en september. De jollen startten als zelfstandige klasse. De overige boten zeilden in een aparte startgroep. De banen waren altijd correct: driehoekslus up-down, vaak drie wedstrijdjes van 40 minuten, en met alles weer op de trailer om 22.30 uur thuis. Er was zelfs nog een nazit in het zeilcentrum bij uitbaatster Marleen, die kort voor aanbreken zeilseizoen moeder was geworden. Vaak was er ook een voorzit zodat we met goedgevulde maag aan het avondprogramma konden beginnen. Om half acht werd er gestart. Ondergetekende kon uiteindelijk niet achterhalen wie de winnaar van de trainingswedstrijden geworden is. Erik van der Meer (674) won wel een paar potjes, evenals Pieter Bleeker (888), ikzelf (861), Arnold Salverda (670) en wellicht anderen, waarvoor excuus voor het niet vermelden hiervan. Misschien wist Floris van der Meer (850) ook een paar potjes te winnen of Gerrit Klugkist (814)? We weten het niet.

Een van de jolzeilers bleef gelukkig een nat pak bespaard omdat een 1000-tonner in de vaargeul volle kracht achtertuin sloeg en hem daardoor nog net wist te ontwijken. De vaargeul van het Prinses Margrietkanaal, ook op het Snitsermar, moet je daarvoor blijven uitkijken als je weer naar de slipway vaart. Misschien is de uitsparing in de spiegel nog niet zo'n gek idee om snel met een wrikriem vrij baan voor jezelf te maken. Maar beter is: 'Let op uw saeck'. DURK ZANDSTRA | 861

DE KAAG: RABBITSTART EN TOMBOLA

Ook hier werd vanaf juni weer op de woensdag 'getraind'. Jan Willem ten Kley berichtte op 15 juli: 'Ondanks code oranje vanmiddag toch acht jollen (vorige week waren het er twaalf) present. Het is een prachtige middag geworden. Er zijn nieuwe banenkaarten gemaakt door Bert Osborne, en deze bieden ons vastigheid over de te varen koers. De rabbitstart bevalt goed en er is sprake van heuse competitie tot we in de Boerenbuurt

komen. Daar heerst het geluk van de tombola. Geeft niets, we starten na een halfuur ploeteren gewoon weer opnieuw. Na afloop drinken we samen een biertje en telkens is de conclusie dat je dit niet wil missen. En ondanks de voorspellingen toch nog een prachtige middag.' We hebben een fraaie nieuwe jollensteiger en met CoCootje als proefjol kunnen we meer nieuwe jollenzeilers enthousiast maken. JAN WILLEM TEN KLEY | 797 ◀

CEES KURPERSHOEK

Koninklijk onderscheiden

Grote Kerk Naarden, 3 juli 2020. De kersverse ridder met kleindochter Morris en dochter Dorien. Links burgemeester van Gooise Meren, Han ter Heegde.

Tot de vijf inwoners van Gooise Meren, die een koninklijke onderscheiding ontvingen tijdens de traditionele lintjesregen, behoorde ook Cees Kurpershoek. Burgemeester Han ter Heegde belde hem op 24 april persoonlijk op om het heugelijke nieuws te melden.

Cees is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Hij ontving deze onderscheiding voor zijn jarenlange vrijwillige inzet voor zijn vereniging de Koninklijke Nederlandse Zeil- & Roeivereniging, het Watersportverbond, de Gehandicaptensport Nederland en vele zeilwedstrijden in Nederland.

Cees heeft zich ruim 25 jaar in diverse commissies van het Watersportverbond ingezet voor de watersport en is meer dan 50 jaar bij de organisatie van zeilwedstrijden betrokken geweest. Zo was Cees tijdens het WK jeugdzeilen in Nederland – ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het KNWV – in 1990 wedstrijdleader van het WK. Verder was Cees secretaris van onder andere de Technische Advies en Research Commissie, was hij lid van de Commissie Wedstrijdzeilen (later omgedoopt tot Commissie Open Eenheidsklassen), was hij penningmeester van de Werkgroep IJmeer en zat hij tot en met 2017 in het Regioteam IJsselmeer/ Markermeer.

De lintjesregen verliep dit jaar vanwege de coronacrisis anders dan gebruikelijk. In plaats van de openbare bijeenkomst waarbij de burgemeester de onderscheidingen uitreikt, vond het feestelijke moment pas plaats op vrijdag 3 juli in de Grote Kerk Naarden. En niet de burgemeester, maar kleindochter Morris speldde Cees de bijbehorende versierellen op.

Ook De Twaalfvoetsjollenclub feliciteert Cees van harte met zijn welverdiende onderscheiding. ◀

Unlock Cup, Loosdrecht FOTO HELEEN GRUNDMEIJER

TIPS & TRICKS

Het zeilen in een jol is leuk, maar ook het nadenken hoe je aanpassingen kan doen aan de jol. De trailer geeft mij veel plezier. Hieronder staan weer wat suggesties. De oplossingen komen natuurlijk niet allemaal van mijzelf; meestal loop ik tegen een probleem aan en vraag aan medejojzeilers hoe zij dat opgelost hebben. Heeft u ook een (klus)tip? Mail die dan met een (hoge resolutie) foto aan jollenbulletin@gmail.com.

1 Controleer regelmatig de spanning van de banden (ca. 2.7 bar) en dan ook meteen de spanning van de bandjes achterop de trailer.

2 De uitstekende bouten en moeren van de trailer kunnen lelijke krassen in de lak tot gevolg hebben. Een dop - in dit geval van een stoelpoot van 3 cm doorsnede - is een oplossing.

3 De jol wil nog wel eens kantelen bij het te water laten of het op de trailer trekken. Hiervoor heb ik er twee rolletjes bijgeplaatst.

4 Om te zorgen dat de trailer met boot niet gestolen wordt, kocht ik een eenvoudig maar gecertificeerd slot.

5 Ik gebruik een extra vaantje op de mast. Helaas is dat in het water gevallen en zonk snel. De oplossing: een kurk doorboren en op het vaantje schuiven.

6 Nu een doorlopende lijn voor het aantrekken en loslaten van de neerhouder is toegestaan, heb ik wat aanpassingen gedaan. De rood-witte lijn is een doorlopende lijn om de neerhouderspanning aan te passen.

7 Om de banenkaart snel te kunnen terugvinden, knoop ik twee elastiekjes om het bankje.

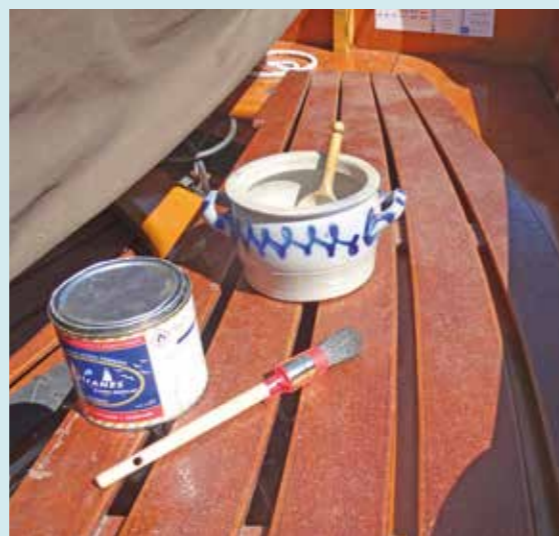
8 Welk gereedschap neem je mee aan boord? Voor mij is deze multitool tang in mijn 'tonnetje' een oplossing!

MIERZOET

Gladde vlonders en banken in de jol voorkom je door er antislipmateriaal op aan te brengen. Meestal is dit zand of iets dergelijks. Zand is echter desastreus voor onze dure en waterdichte zeilpakken.

Ik bestrooi de nog natte lak met kristalsuiker. Na enkele dagen uitharding spoel ik de suiker weg met gloeiend heet water. De suiker lost op en de achtergebleven bobeltjes in de lak zijn minstens zo effectief maar minder scherp dan achterblijvend zand. Een simpele en goedkope methode. Succes ermee! FOLKERT BERGHUIS | 700 PINAS

ELEKTRISCHE POMP

Bij de vorige bijeenkomst van eigenaren-meetbriefhouders van een 12-voetsjol, staakten de stemmen toen het voorstel om een elektrisch aangedreven pompje toe te laten in stemming werd gebracht. Ik was tegenstemmer, want eigenlijk hoort alleen een handpomp of een hoosvat of een opvouwbare emmer van 10 liter in een klassieke jol thuis.

Maar, als er dan toch (voor de veiligheid) een pompje toegestaan zou worden, hoe doe je dat dan op een nette manier? Om daar meer van te weten, vroeg ik een aantal jolzeilers wat hun idee daarover is.

DE POMP Enkele jolzeilers testten dezelfde pomp (foto 1), en zij zijn daarover tevreden. De pomp kan vlak voor de zelflozers onder de bodemplanken geplaatst worden en start automatisch als er water in de boot komt. Als het pompje onder water pompt, maakt het nauwelijks lawaai, maar als het pompje zonder water aanstaat hoor je het duidelijk zoemen. Dit pompje pompt 40 liter water per minuut (1200 liter in een half uur). De pomp is dus prima geschikt voor het lozen van buiswater, maar het leegpompen van een omgeslagen jol zal 20 tot 30 minuten duren. Bij een test blijkt dat de pomp ook blijft pompen als ook de accu onder water staat. Als alternatief of aanvulling op het leegpompen kan je natuurlijk ook gebruikmaken van een hoosvat of een vouwemmer waarmee je maximaal 10 liter per keer uit de jol kunt scheppen. Daarna de boot verder leegzeilen met de zelflozers zoals die in vrijwel alle jollen geplaatst zijn. De pomp gebruikt 3.5 Amp. stroom en kan door het aansluiten van een 12 volts accu van 8 Ah 2 uur draaien. Dit is een accutje ter grootte van een half pond koffie (foto 2). De pomp wordt direct aangesloten op de accu met een klemmetje (foto 3).

AFVOEREN VAN HET WATER Hiervoor wordt een soepele slang van een wasmachine met een diameter van 24 mm gebruikt. Zorg voor zo weinig mogelijk weerstand (weinig bochten) want de pomp heeft een beperkte kracht. Op het einde van de slang kan je een zuigmond van een stofzuiger monteren die precies in de opening van de zwaardkast past. Een mooier alternatief is het maken van een gaatje onder de middelste bank en het plaatsen van een pijpje dat wordt vastgezet met epoxy. Door de afvoerslang over het buisje te schuiven wordt het water in de zwaardkast geloosd.

DE ACCULADER De accu moet altijd vol zijn, dus het advies is: bijladen na elk gebruik. Een volle accu kan heel lang mee, maar in volledig ontladen toestand kan de accu zijn lading na enkele weken niet meer vasthouden. Opladen van de accu kan met de 12V sigarettenaansteker in je auto (foto 4) of met een acculader.

KOSTEN

Pomp Supersub Smart 650 Whale Marine	€ 60,-
Accu 12V/8Ah AGM Deep Cycle Victron	€ 28,-
Acculader 6V/12V	€ 30,-
Afvoerslang, zuigmond, pijpje in de zwaardkast	PM
Totaal ca.	€ 120,-

1. Pomp Supersuck smart 650
2. Accu 12V AGM Deep Cycle Victron
3. Accuklemmetje
4. Acculader

WE MOGEN WEER!

Van Unlock Cup tot (Her)Openingswedstrijden

Vanaf 1 juli mocht er weer onder bepaalde condities wedstrijd gezeild worden. Het wedstrijdseizoen was dus gelukkig nog niet helemaal verloren. Veel verenigingen maakten dankbaar gebruik van de versoepelde coronamaatregelen door het optuigen van een aantal creatieve wedstrijdseries.

Unlock Cup Loosdrecht

1 Frans Smits, Bob van der Pol 573 | 2 Duuk Dudok van Heel 753 | 3 Piet van Zanten 834 | 4 Annelize Wreesmann 731

12-13 juli Loosdrechtse Plassen

Direct nadat het na de lockdown weer was toegestaan sportwedstrijden te organiseren, schreven Het Witte Huis en de KWVL in Loosdrecht de zeer toepasselijke 'Unlock Cup' uit. Tot dan was er in Loosdrecht dit seizoen, zoals ook elders, alleen de mogelijkheid om te trainen op zaterdag en woensdag. Vele jollenzeilers maakten van de gelegenheid gebruik om weer een echte wedstrijd te varen.

Op de zaterdag, start door het Witte Huis, werd gezeild volgens de plassenbanen en op zondag werd gezeild op "op en neer" banen gestart door de KWVL.

De zeilers stond een weekend te wachten met mooi weer, maar weinig stabiele omstandigheden.

Nadat zaterdag de eerste klassen gestart waren op een ZW-baan, draaide de wind naar NO, waardoor het comité geen andere keus had dan alle boten terug te halen en te wachten op stabielere wind. Dat duurde enige uren met ook nog een enorme regenbui over ons heen. Menigeen hield het toen voor gezien, waaronder ikzelf. Maar aangekomen bij de haven stak de wind op en heb ik spoorlags rechtsomkeert gemaakt naar de start, wat een goede beslissing bleek, want we hebben nog 2 prachtige wedstrijden kunnen varen met windkracht 3-4 uit het NW. Er moest behoorlijk gehangen worden en de wedstrijdspirit was weer helemaal als vanouds met protest uitroepen en de bijbehorende rondjesdraaij. Fred Knitel was die middag de ongekroonde koning.

Voor zondag was er heel weinig wind voorspeld waardoor veel zeilers niet de verwachting hadden dat er überhaupt gestart zou

worden en besloten niet te komen. Maar het wedstrijdcomité had er duidelijk ook weer zin in en de wedstrijdleader riep 11 uur starten is 11 uur starten en zo geschiedde. Er bleek ook inderdaad gestart te kunnen worden, al viel de wind wel regelmatig op wisselende plekken weg. Dat maakte het vrij onberekenbaar. Frans Smits eindigde als eerste en ikzelf gaf mijn 2de plaats weg door een route te gaan afwijkend van de andere jollen, jammer. Heel optimistisch volgde er nog een 2de start, maar de wind liet het al gauw afweten, zodat we voor de bovenboei werden teruggehaald. Daarmee was de serie voorbij.

Iedereen die had gedacht de Unlock Cup te kunnen bemachtigen kwam bedrogen uit, want deze werd niet uitgereikt. Niet omdat er onvoldoende wedstrijden waren gezeild maar omdat iedereen in de lockdownperiode eindelijk zich had kunnen ontdoen van overbodige zoi en het huis hier niet weer opnieuw mee gevuld moest worden. Goed gezien door de organisatie! De prachtige fotoserie van dit weekend is gemaakt door Heleen Grundmeijer.

ANNELIZE WREESMANN | 731

ZZ Weekeind Zuidlaren

1 Durk Zandstra 861 | 2 Pieter Bleeker 824 |
3 Gerrit Klugkist 814 | 4 Bert Hamminga 112

12-13 juli Zuidlaardermeer

Eindelijk weer een officiële wedstrijdserie. Zeilvereniging Zuidlaardermeer (ZZ) had de primeur in het weekeinde van 12 en 13 juli in het noorden. Het leek wel een serie voor oud-olympische klassen met O-jollen, Finnjollen, ons 12-voetsjolle-tje, en ook nog een flink veld 16-kwadrate.

Het was direct serieus wedstrijdzeilen waarbij Aeolus alle trucs in petto had voor de zeilers. Zowel op zaterdag als zondag weinig wind en dan ook nog vanuit alle richtingen. Schiften van 360 graden dus altijd wel iets te kruisen. Dientengevolge ook iedere wedstrijd van de vier die uiteindelijk gezeild werden een andere winnaar. Ieder rak weer een uitdaging: welke kant kies ik, komt de wind wel of niet uit zuiden dan wel noorden of westen? Zelfs vlagjes uit het oosten gehad.

Op zaterdag nog enkele donderslagen bij forse plensbuien. Na twee wedstrijden stond Gerrit Klugkist eerste in het tussenklassement. Zondag nog twee wedstrijden gezeild, een minder dan gepland door gebrek aan wind. Tijdens de laatste wedstrijd vele positiewisselingen waarbij pas na de finish en enig rekenwerk duidelijk werd wie deze eerste serie van het jaar zou winnen. Pieter Bleeker 13 punten Durk Zandstra 13 punten. Maar een 1 en een 2 voor Durk en een 1 en 3 voor Pieter deed de balans doorslaan naar de 861. Ook de voor- en nazit waren zeer gezellig en de overheerlijke door Gea gebakken superslof om haar verjaardag luister bij te zetten gaf genoeg energie voor een hele zondag stilzitten. Reinhard trakteerde bij de prijsuitreiking het bestuur en de jollenzeilers nog op Grabower zoetwaren die zeer in de smaak vielen en waar zelfs de 16-kwadratezeilers voor dachten naar het podium te moeten komen. Maar helaas...

DURK ZANDSTRA | 861

Kleintje Schild

1 Wim Bleeker 869 | 2 Pieter Bleeker 888 |
3 Gerrit Klugkist 814 | 4 Hero Breuning 614

15-16 augustus Schildmeer

Het grote evenement van Zeilvereniging Schildmeer, de Schildweek, was afgelast, maar als alternatief was 'Kleintje Schild' georganiseerd. Het Schildmeer is een leuke plas in het noorden van Groningen. Diverse klassen deden aan de wedstrijden mee. De grootste klasse was de 16m², en ook de Topklasse, Sailhorse, en diverse eenmansboten hadden ingeschreven.

De Groningse jolzeilers, met Pieter Bleeker voorop, riepen zeilers via de sociale media (er is nog geen regiocommissaris Noord) op om mee te doen. Acht 12-voetsjollen hadden ingeschreven voor de drie wedstrijden op zaterdag en de drie wedstrijden op zondag. De weersvoorspellingen kwamen uit: boven de dertig graden en weinig wind uit vooral oostelijke richting.

Doordat de wind regelmatig wegviel en vaak van richting veranderde, moest de start meerdere keren uitgesteld en de baan

aangepast worden. Ook na de start draaide soms de wind of viel de wind weg. De uitstekende wedstrijdcommissie had het daar druk mee. Het waren mooie banen en in de wedstrijdreglementen stonden aparte bepalingen die ook werden gebruikt. Als de R-vlag werd gehesen, moest de baan in omgekeerde volgorde gevaren worden. Als de F-vlag werd gehesen, moest na het ronden van de boei, de boei bij de finish gerond worden en dan direct finishen. Goed om de wedstrijdreglementen vooraf te bestuderen! Uiteindelijk werden er zaterdag toch drie wedstrijden gevaren. Wim Bleeker werd drie keer eerste en zijn oudere broer Pieter drie keer tweede. Dat lijkt heel saai, maar door de winddraaiingen veranderde de volgorde toch regelmatig. Ik lag met de 614 van mijn vrouw Rianne toch ook een tijdje vooraan, maar de routine en ervaring van de broers Bleeker bleek weer groter dan die van mij.

De laatste wedstrijd werd zaterdag om 19.30 uur afgesloten. Zondag hetzelfde weer- en windbeeld. De eerste wedstrijd werd gewonnen door Aldert van der Graaf, een vriend van Wim Bleeker, die in de 657 voer. Een vlagje wind en zo schuif je naar de koppositie. De tweede wedstrijd werd afgebroken wegens te weinig wind. Zo werd de eindstand van dit officieuze Gronings kampioenschap: 1. Wim Bleeker en 2. Pieter Bleeker.

Het waren leuke wedstrijden en wellicht leuk om met meer inschrijvers te herhalen.

HERO BREUNING, DEZE KEER IN DE 614

(Her)Openingswedstrijden

1 Erik en Floris van der Meer 674 | 2 Siebrand, Timo Deen 886 | 3 Emiel en Annette Westerhof 814 | 4 Luc Ooms, Jeanet Blokland 603

22-23 augustus Sneekmeer

Op 22 en 23 augustus organiseerde KW Sneek de (Her) Openingswedstrijden. Gewoonlijk vinden die plaats in april maar vanwege Covid-19 schoven ze door naar augustus. Van de 25 ingeschreven jollen startten er 11.

Op zaterdag was er te veel wind om te starten, alle tijd dus voor gezelligheid (op gepaste afstand). Zondag woei het nog steeds hard, maar werd er wel gestart. De zelflozers in onze boot (de 603 van Luc Ooms, TC-lid) waren afgeplakt vanwege lekkage. Op weg naar de start hadden we het dan ook behoorlijk benauwd en dacht ik: waar ben ik aan begonnen? Even later dreven de vlonders, maar we reddden het en een 5e plek was onze beloning.

Voor de start had Luc toch maar de plakkers onder een van de zelflozers verwijderd, en ondanks een slechte start behaalden we uiteindelijk een 4e plaats. Tegen de tijd dat Luc de jol naar de thuishaven in Langweer moest slepen, dreven de vlonders weer, maar ik begreep dat de jol veilig is aangekomen. Grote bewondering heb ik voor de solozeilers die de wedstrijd uitzielden. Zaterdag testten Wim Bleeker en Reinhard Schröder hun snelheid met respectievelijk gereefd en ongereefd tuig. Wim Bleeker was met een rif duidelijk in het voordeel.

JEANET BLOKLAND, LUC OOMS | 603

GWS Klassevenement Noord

1 Wim Bleeker 869 | 2 Pieter Bleeker 824 | 3 Erik van der Meer 647 | 4 Bert Bos 859

19-20 september Pikmeer - Wijde Ee

Onder prachtige omstandigheden (3 Bft ONO, zon) werd het klassevenement in Grou verzeild. Vier wedstrijden met 25 inschrijvingen. De eerste wedstrijd lag Erik van der Meer gelijk voorop, maar waar Erik meestal blindelings de boeien kan vinden, voer hij tot drie keer toe naar de verkeerde waarop ik toch nog vanuit 6e positie naar 1 kon varen. De tweede wedstrijd was een broederstrijd waarbij Pieter en ik elkaar geen centimeter cadeau gaven. Afdekken, uitknippen, verkeerde slag in duwen, alles werd gedaan. Tja, de vijfvoudig Nederlands Kampioen moest toch het onderspit delven. Op zondag wedstrijd drie waarbij het korte rak op het Pikmeer essentieel was. Tien meter verder doorvaren maakt (en werd) het verschil bij de eerste boei (Jacqueline Brijder filmde het). De laatste wedstrijd een waardeloze start. Dan maar met Bert Hamminga over stuurboord (rest over bakboord). Toch nog als 1e bij de eerste boei. Daarna overvaren in de Tynje door zes boten. Terugvechten op de Wyde Ee en als 1e om de bovenboei. Erik van der Meer was er toch weer onder doorgelopen (les: Erik nooit loslaten!). Prachtig weekend!

WIM BLEEKER | 869

Open Najaars Het Witte Huis

1 Rina de Nooijer, Henk Wittenberg 832 | 2 Fred Knitel 845 | 3 Frans Smits, Bob van der Pol 573 | 4 Tonny Surendonk, Willemien Rooswinkel | 5 Jules ten Berg 803

12-13 september Loosdrechtse Plassen

Het was genieten: vijf starts in een weekend met wind en zon als voorbode van een on-Nederlandse warme nazomerweek. Rina de Nooijer met Henk Wittenberg waren ongenaakbaar met een tweede en drie eerste plaatsen! Onze grand old lady Tonny Surendonk liet zien dat niet alleen de jeugd de toekomst heeft. Samen met Willemien Rooswinkel zagen we hen de laatste wedstrijd alleen nog even bij de start; ze waren snel

uit zicht en finishten met een straatlengte voorsprong. Een geweldig zeilweekend waarin de vrouwen de mannen de baas waren met het winnen van vier van de vijf wedstrijden.

JULES TEN BERG | 803

Onderlinge wedstrijden

1 Duuk en Lia Dudok van Heel 753 | 2 Frans Smits, Bob van der Pol 537 | 3 Fred Knitel 845 | 4 Henk Wittenberg, Rina de Nooijer 847

26-27 september Loosdrechtse Plassen

Wat zijn de zeilers op Loosdrecht toch bevoordeeld met drie actieve zeilverenigingen, die ook nog eens geweldig kunnen samenwerken! Het is Het Witte Huis, De Vrijbouter en de KWVL gelukt om een schitterend weekend te organiseren met twee starts op zaterdag en twee op zondag. Naast 23 12-voetsjollen waren er mooie velden van de Pampus-, Solo- en Finnjolkklasse.

In de aanloop naar het weekend zag het er niet naar uit dat het mooi zeilweer zou worden. Enkele zeilers gaven via de groepsapp al te kennen alleen op zondag te zullen varen terwijl andere zeilers een oproep deden voor bemanning op zaterdag.

De weersvoorspellingen voor de Loosdrechtse Plassen op zaterdag waren niet best. Windkracht 4+ Bft. met flinke uitschieters naar boven. Geen comfortabel windje voor de jol. Voor de zondag waren de voorspellingen beter: 3 Bft., droog en af en toe zon. De voorspellingen voor het weekend bleken er flink naast te zitten. Zaterdag was een prachtige, zonnige dag met aangename temperaturen en een mooi windje 3 Bft. terwijl zondag wisselvallig was. Overwegend grijs met vlagerige wind. Het hele weekend bleef de wind redelijk constant uit noordelijke richting waaien zodat de wedstrijd baan met optimaal gebruik van de plassen kon worden uitgezet. Lange kruisrakken tussen de eilanden door maar vooral lange voordwindse rakken, waar niet veel te verdienen was, maar waar sommige tovenaars toch onverklaarbaar terrein wisten te winnen.

De wedstrijden werden door de drie plassen veteranen Duuk Dudok van Heel, Frans Smits en Fred Knitel gedomineerd. Zij behaalden dan ook, in genoemde volgorde, de plaatsen 1 t/m 3. Alhoewel van een sociaal programma natuurlijk geen sprake kon zijn, hebben de jollenzeilers van de KWVL, op gepaste afstand, toch nog een glaasje gedronken waarbij Fred Knitel de winnaars een bijzondere talisman heeft uitgereikt. Een fraaie hanger met 'Het oog van Medusa'.

LODEWIJK SLIPPENS | 895

Met gereefd tuig weet Wim Bleeker (869) het veld goed bij te houden. (Her)Openingswedstrijden KWS 2020 FOTO EIZE HOEKSTRA

Nederlands KAMPIOENSCHAP

Hoe je onder lastige omstandigheden toch een kampioenschap kunt organiseren dat klinkt als een klok. Dat hebben het bestuur, de KWVL-wedstrijdcommissie en Tante Suuz, verantwoordelijk voor de inwendige mens op de wal, laten zien. Een (foto)impressie.

Met 28 inschrijvers (Durk Zandstra moest in 'volgbootquarantaine' wegens zijn op Covid-19 positief geteste schoonfamilie – nota bene op de bruiloft van zijn dochter! – is een mooie serie verzeild met voor elk wat wils. De thuisblijvers hebben beslist wat gemist. Licht eenpersoonsweer afgewisseld met een stevige bries waarbij een tweede persoon hard nodig was. En dat geheel gelardeerd met felblauwe luchten, passages van donkere wolken en een paar stevige buien.

Er werd gevaren op een korte up- en downbaan, zeiltijd ca. 45 minuten, hetgeen voor de meeste deelnemers goed uit te houden was. Met een van Zuidwest naar West ruimende wind onder de buien was het voor de deelnemers niet altijd makkelijk een keuze te maken tussen de bakboord- of stuurboordkant van de baan. Dat leverde vervolgens de

nodige perikelen op bij de bovenboei waar veel zeilers aankomend over stuurboord achter het treintje om moesten of, met gevaar voor eigen leven, zich plompverloren tussen boei en aanstormende jollen gooiden. Dat de regels uit het wedstrijdreglement niet door elke deelnemer zuiver werden uitgelegd, moge duidelijk zijn. Een uitzondering is de wijze waarop de voorzitter, al walsend over de boeien heen toch zijn rondjes draaide, tot twee keer toe zoals hij memoreerde tijdens de prijsuitreiking. Goed voorbeeld doet goed volgen?

De strijd tussen de kanshebbers was fel. Arjen Kort (770), Fred Knitel (845) en Erik van der Meer (674) waren aan het eind van de serie de overgebleven kandidaten, maar ook zij hebben het niet cadeau gekregen. Rina de Nooijer (832) had hoge ogen kunnen gooien ware het niet dat een UFD in de eerste wedstrijd gelijk haar aftrek was. Nanco Oskam (277) werd vak-

kundig de weg naar de eerste vijf afgesneden nadat zijn moeder hem onder water had gezeild. Arjen werd uiteindelijk kampioen door de meest vlakke serie te varen. Fred Knitel, ook wel de Joop Zoetemelk van de 12-voetsjolkklasse genoemd, werd met vier punten achterstand tweede en Erik van der Meer ex aequo derde.

Tijdens de prijsuitreiking vertelde Arjen, zichtbaar aangedaan, het verhaal van de door zijn grootvader gebouwde jol 770, die een tweede leven kreeg nadat zij teruggekeerd was in de familie en grootvader, zoon en kleinzoon samen de restauratieklus ter hand namen.

We kunnen met veel plezier terugkijken op een bijzonder geslaagd kampioenschap. Langweer is zeker de moeite waard om terug te keren op de wedstrijdagenda. ◀

ROB FRANKEN, SCHIPPER VAN EEN FOTOBOOT

Mooie serie
met voor elk
wat wils

...thuisblijvers hebben wat gemist...

FOTO'S: NICOLINE NIEVEEN, HERTZEN OOST, WIETSKES VAN SOEST

...Arjen Kort zeilde meest vlakke serie...

...kampioensjol kreeg tweede leven...

...spannend tot het laatst...

Chris Goedhart: “Een jol omdat het een mooie klassieke boot is met een groot deelnemersveld”

Gerbrand Swart | 14 Liberty

Afgelopen winter belde mijn vader mij dat hij gebeld was door een neef van hem, Klaas Swart. Klaas was in het bezit van de Liberty met zeilnummer 14, en wilde gezien zijn leeftijd van de jol af. Of ik interesse had om de jol over te nemen? Het telefoongesprek was kort en het antwoord: ja! Zodoende ben ik

vanaf juni de gelukkige bezitter van de Liberty H14, de oudste 12-voetsjol in Nederland. De jol is 1916 aangeschaft door de broer

van mijn overgrootvader en is sindsdien in familiebezit geweest. In de periode dat mijn grootvader - Gerbrand - hem in bezit had, zeilde mijn vader er met zijn broer in op de Reeuwijkse Plassen. Dit was in de jaren 50. Nu zeilt mijn vader erin met mij, op de Binnenmaas in de Hoeksche Waard, en kunnen we onze passie voor het water nog meer delen. Een echte zeilcarrière heb ik nooit gehad, maar ik ben wel een watersporter door het roeien dat ik al van jongs af aan doe. Ik ben wel een paar keer met een Valk door Friesland getrokken met mijn vrouw Marion (die toen mijn vriendin was). Daarnaast zeil ik altijd met vrienden wel één keer per jaar. Maar zelf een boot bezitten en erin varen, daar had ik nog geen ervaring mee. Gelukkig kent mijn vader de jol goed en ik begin haar nu ook steeds beter te kennen. Het zeilt heerlijk sportief en je moet continu alert blijven. Vandaag (13 september) hebben we ook weer gezeild in het heerlijke nazomerweer. De ambitie is om volgend seizoen een keer samen aan een wedstrijd deel te nemen. Wellicht tot dan, op het water!

Met sportieve groet, Gerbrand Swart ◀

Marco Piket | 558 Tecumseh

Mijn naam is Marco Piket en ik ben 56 jaar. Sinds twee jaar hebben mijn vrouw en ik een vakantiewoning in Terherne. Een huis aan het water was altijd al een wens. 's Avonds na het eten nog even het meer op om een stukje te gaan zeilen. De keus voor een eenmansboot om dit mee te doen was best moeilijk. Uiteindelijk is de keus op een 12-voetsjol gevallen, en dat heeft te maken met mijn eigen zeilverleden. Van jongsaf aan ben ik opgegroeid met het zeilen, begonnen in een Piraatje, vervolgens fokkenist en stuurman in een Flits en daarna nog een aantal jaren 470. Dit alles begon op de IJssel in Deventer en breidde zich langzaam uit naar de Beulaker, het Sneekermeer en andere wedstrijdwateren. Na mijn 25ste is het (wedstrijd)zeilen op de achtergrond geraakt. Verder dan en tourvalk is het niet meer gekomen. Tot nu. Bij de keuze voor de 12-voetsjol heeft mijn verleden in Deventer een beslissende rol gespeeld. In de jaren zeventig heb ik voor het eerst kennis gemaakt met de jol. Een aantal jollen probeerden in die tijd het zeilen op stroom onder de knie te krijgen tijdens de IJsselrace. Dit is mij altijd bij gebleven en tot mijn verbazing varen mensen die toen meevoeren op de IJssel nu nog steeds

in de 12-voetsjol. Sinds februari ben ik in bezit van de Tecumseh 558 en sindsdien heb ik al diverse uren geoefend. In het begin was het erg onwennig, maar langzamerhand wordt het iets vertrouwd. De bedoeling is om ook mee te gaan doen aan wedstrijden, maar dat kan nog wel iets langer duren om eerst nog wat te kunnen oefenen. Wellicht tot ziens, Marco Piket. ◀

Even voorstellen

Traditiegetrouw stellen nieuwe leden zich voor in het Jollenbulletin zodat we weten wie we zoal op het water en op de wal kunnen tegenkomen. Waarom worden deze (aspirant-)jolzeilers lid? De redactie voelde nieuwsgierig de nieuwkomers aan de tand.

Chris Goedhart | 741 De Kraak

In 1956 op de Nieuwkoopse Plassen begon mijn liefde voor het zeilen. Mijn eerste boot was een zeilkano, daarna volgden een Stern, een Vrijheid, een OK-jol en een Laser. Het grotere water lonkte en dus bood ik mij aan als bemanningslid op grote zeilschepen om zo het navigeren en zeeman-schap te leren. Mijn eerste Atlantische oversteek maakte ik in 1975 van de Bahama's naar Nederland als bemanning op de Symfoni een 60-foot houten ketch, gebouwd in 1937 in Stockholm voor de koning van Zweden. In 1981 ben ik samen met mijn echtgenote Stans naar het Caraïbisch gebied gezeild met een Nicholson 32. Op St. Maarten zijn wij toen een tandartsen-praktijk begonnen en zijn onze twee zonen Pieter en Christiaan geboren. We hebben er veel wedstrijden gevaren zoals de Heineken Regatta's en Antigua Race Weeks, maar ook in de Laser, die toen de enige dinghyklasse was in dat gebied. Met mijn 65 kilo, 15 tot 20 knopen wind en golven, was het vaak een gevecht tegen de elementen. Maar het gezelschap was goed, het water blauw en warm, en het 'Carib'-bier na afloop koud en lekker. Sinds 2004 zijn we weer terug in Nederland en heeft Pieter, onze oudste zoon, zeer intensief met het Optimistencircuit

meegedaan, later werd dat de 420-klasse. Een geweldige tijd met veel internationale wedstrijden en trainingen. Nu dus de jol 741 gebouwd in cederhout in 1985 door Dré Velenturf te Bodegraven. Een jol omdat het een mooie klassieke boot is met een groot deelnemersveld in Loosdrecht en er veel wedstrijden worden georganiseerd. Daarbij kent de KWVL een grote groep enthousiaste en gezellige jollen-zeilers. ◀

Edwin Burggraaf | 17 Duveltje

Als trotse eigenaar van Duveltje nr. 17 uit 1922 wil ik me graag aan jullie voorstellen. Watersport is mijn passie! Na jarenlang zeilen in een Laser en ook andere zeilboten heb ik in 2019 besloten om Duveltje te kopen. Ik vind het een erg mooi scheepje en het is bijna vaarklaar. Ik ben lid van GWV De Vrijbouter en enthousiast deelnemer aan het woensdagavondwedstrijdzeilen in Loosdrecht. Mijn vrouw en ik hebben veel samen recreatief gezeild en in onze jeugd gewindsurft. Het lijkt haar ook leuk om samen weer

meer te gaan zeilen. Ik heb het boek *Twaalfvoetsjol 100 jaar klasse* voor mijn verjaardag gekregen: heel erg leuk, interessant om te lezen. Het zeilen in een 12-voetsjol leeft momenteel bij ons thuis, en wie weet gaan onze kinderen ook weleens mee. Mijn ambitie is ondanks de historische waarde van het scheepje om ermee wedstrijd te gaan zeilen en vooral er met veel plezier van te genieten. Tot ziens op het water! Hartelijke groet, Edwin Burggraaf. ◀

Kai Köllen | 866 Kaatje: “Het was een langzaam groeiende liefde”

Kai Köllen | 866 Kaatje

Deze zomer ging de kogel door de kerk: ik kocht een 12-voetsjol. Het werd Kaatje, nr. 866. Al een paar jaar was ik aan het rondneuzen op de 'te koop'-sectie van de Jollenclub, marktplaats.nl en browsend op het internet. Het was een

langzaam groeiende liefde. Wat een mooi bootje is zo'n jol toch! Ik heb mijn hele zeilende leven houten schepen gehad. Van een jeugdboot (Pluisje), Stern, sloep, Engels kottertje, Engels gentlemans yacht tot twee Scandinavische Volksboten. Ik heb nu een prachtige door Kroes gebouwde Volksboot. Maar die jol bleef kriebelen. Sommige besluiten zijn niet echt rationeel. Zo ook mijn jollenavontuur. We zijn nog erg aan elkaar aan het wennen. Toch even wat anders zo'n klein bootje. Maar we komen er wel, zelfs met die supersucks. Ik wil graag weer eens een wedstrijdje varen. Dat gaat er zeker van komen. Ik ontmoet jullie graag volgend jaar, ergens op het water. Hartelijke groet, Kai ◀

Jaap Hans Graafstal | B-lid

Sinds kort sta ik op de ledenlijst: Jaap Hans Graafstal. Ik ben werkzaam geweest in de financiële wereld en gepensioneerd, waardoor ik meer tijd heb om op het water te zijn zoals ik van kinds af geweest ben. En om RC-modelschepen te bouwen. Op het moment van schrijven ben ik bezig met de afbouw van de Smit Nederland, de refit van de Amsterdam van Wijsmuller en leg ik de laatste hand aan een RC-zeilschip type America's Cup. Met mijn ouders heb ik mooie (zee)zeiltochten gemaakt, later ben ik meegegaan op grote zeilschepen en heb ik wedstrijd gezeild op onder meer de Regenboog, Draak en RORC-jachten.

Nu ligt er bij huis in Friesland een sloep; door Rudy Kuiters ontdekte ik de 12-voetsjol. Ik ben aan het kijken of ik een 12-voetsjol aan zal schaffen. Wie weet komen jullie me tegen in het wedstrijdveld, ik ga dan wel voor de winst... ◀

Jubileumpuzzel

Dit jaar zou het 60-jarig bestaan van De Twaalfvoetsjollenclub gevierd worden. Ondergetekenden gingen eind 2019 voortvarend aan de slag met het bedenken van een programma en zoeken naar een feestlocatie. Al vergaderend kwamen we tot een veelvoud aan prachtige locaties om het lustrum luisterrijk te kunnen vieren. Uiteraard moest het programma geheim blijven en op dit punt hadden we een inschattingsfoutje gemaakt. Bij het polsen van de meningen op de algemene ledenvergadering in Sneek gaf het jollenvolkje blijk van enige aarzeling. Dit leidde tot heroverweging van de plannen en uiteindelijk besloten we om het lustrum low profile te vieren. Om u toch te laten proeven van alles wat u ging missen, verpakten wij de feestlocaties in een puzzel. (En toen kwam dat venijnige beestje... Achteraf waren we dan ook heel blij dat het lustrumfeest helemaal niet doorging!)

DE OPLOSSING Er waren meerdere leden die de puzzel oplossen, waarvan twee uit één familie. De meeste locaties werden door alle inzenders herkend. Dat het virus heeft geholpen bij het oplossen, maken we op uit het bericht van twee inzenders: 'Mede ingegeven door de huidige Coronese paasomstandigheden de puzzel gaan maken.' En: 'Er was een verwaaide dag in de haven van Edam voor nodig (windkracht 7 is voor een klein zeiljachtje met 2x de lengte van een 12-voetsjol op het Markermeer geen pretje), dankzij de vrijwillige bootisolatie eindelijk voldoende rust voor het uitpuzzelen van de beeldrebus.' Dat de quarantainemaatregel extra puzzeltijd opleverde, bleek uit de inzending van de familie Reyers, die meerdere gecorrigeerde oplossingen instuurde met het verzoek om eerdere versies te vernietigen.

DE ANTWOORDEN Vooral vraag 5 bleek (te) moeilijk. Iedereen had hem fout, maar er waren aardige antwoorden, waarbij de leeftijd van de inzender een rol leek te spelen. Zo werden genoemd: Henri Dunant, Grace Kelly Yacht Experience, Kurhaus Scheveningen en verzorgingshuis in Bergen aan Zee. Wij kregen door de antwoorden inspiratie voor nog meer locaties zoals Maritiem Museum Rotterdam, Nederlands Sleepvaart

Museum in Maassluis, Clubhuis Roeivereniging Skoll in Amsterdam en het Nederlands Transport Museum in Nieuw-Vennep.

TOELICHTING OP VIER VRAGEN 1. Loetje aan het IJ leek makkelijk, maar had niet iedereen goed. Zo is het Loetje en niet Linke Loetje; de locatie ligt aan het Amsterdamse IJ (vandaar het gebakken eitje) en niet in Schagen. 2. IJver-NDSM was best moeilijk, knap dat de inzenders de locatie hebben kunnen vinden. 5. Kapitein Anna had niemand dus goed. De kapitein in het midden kon niet missen en de zuster evenmin, maar in de dame met de verrekijker werd 'Zuster Anna ziet gij al wat komen?' niet herkend. 6. Sleptank TU Delft Hier had de commissie een windtest met een 12-voetsjol willen doen.

DE PRIJS Via de jollengroepsapp van De Kaag kwam een afbeelding voorbij van een alleraardigste aquarel die op een veiling te koop werd aangeboden. Na akkoord van de penningmeester en dankzij de zeer vriendelijke sponsoring van de Amsterdamsche Fijnhouthandel vonden wij dit een geschikte beloning voor de beste puzzelaar. (Afgelopen voorjaar heeft u al een afdruk van de aquarel in het klein ontvangen.)

DE AQUAREL is van de hand van J. van der Post, een onbekende meester uit de omgeving van Leiden. Op de achterzijde van het werk vinden we in potlood de aantekening 'gemaakt in 1949'. De commissie is gevallen voor de voorstelling van een jol in de hoofdrol en nog een paar 'oud hout'-scheepjes. In de locatie herkennen we de Laeckermolen op de Kaag. Behalve een paar laagjes lak op de lijst is de aquarel in originele staat gebleven.

DE WINNAAR De commissie kwam na zorgvuldige bestudering van de inzendingen tot de slotsom dat familie Koning (jol 735) de puzzel het compleetst heeft opgelost, en de aquarel met het idyllisch joltafereel wint. De prijsuitreiking heeft inmiddels (geheel coronaproof!) aan huis in Bolsward plaatsgevonden.

DANK aan de Amsterdamsche Fijnhouthandel voor de sponsoring van het kunstwerk en Wietske van Soest voor de uitvoering van de puzzel. ◀

DE JUBILEUMCOMMISSIE,
CLEMENS WIGGERS (607) EN ED VAN CORTENBERGHE (414)

1. Loetje aan het IJ 2. IJver-NDSM 3. Med Trattoria Medemblik 4. KR&ZV Het Spaarne 5. Kapitein Anna 6. TU Delft 7. Scheepvaart Museum 8. WSV De Braassemermeer 9. Ship Umuiden 10. Forteiland Umuiden 11. Zuiderzeemuseum 12. Aviodrome 13. Museum 't Kromhout 14. De Veerman van Kampen 15. Boot 10 16. REM Eiland 17. Boathouse Almere 18. Fort Resort Beemster.

Groet aan de admiraal, eeuwfeest 2014 Loosdrecht

Bootje in de kijker

355 Trippelaartje

Lesboot voor notarisdochters

Ik ben in 1933 geboren op de scheepswerf van De Vries Lentsch aan het IJ in Amsterdam. Ik vertrok na mijn geboorte al vrij snel naar Sneek naar mijn eerste pleegouders.

Ik schilde in de Tweede Wereldoorlog in een schiphuis in Sneek. Maar helaas raakte ik in 1944 gewond aan mijn ribbenkast. De geallieerden bombardeerden Sneek en ik werd geraakt door een granaatscherf. Ik kon wel geopereerd worden, maar vanwege de schaarste werd ik met hout van de verkeerde kleur opgelapt. Het litteken is nog steeds zichtbaar, maar ik beschouw het maar als een teken van overlevingskracht.

In 1954 maakte ik mijn entree bij de familie Mulder in Langweer. Het was Max Breuning die mij kocht voor de twee jongste dochters van zijn toekomstige schoonvader notaris Mulder. Max kocht mij als cadeau aan de familie Mulder als dank voor het veilige onderduikadres op de 'Weijde Blick' in Langweer. Daarmee wist Max deportatie naar de werkkampen in Duitsland in de Tweede Wereldoorlog te voorkomen. De dochters Wiek en Heleen mochten onder mijn begeleiding leren wedstrijdzeilen. Ik werd gedoopt onder de toepasselijke naam Trippelaartje. Omdat ik met licht weer zo heerlijk op de vlagje kan trippelen. In die tijd was de 12-voetsjol nog gewoon een jeugdboot waarin aspirantzeilers leerden zeilen. Want als je in een jol kon zeilen, dan was elke andere klasse een stuk makkelijker.

Mooie tijden waren dat. Als het toen hard woei, zeg maar 4 Bft of meer, dan werd mijn zeil gewoon gereefd, en was het nog heerlijk zeilen bij harde wind. Op Sneek was het de goede gewoonte om bij windkracht 5 of meer een stormbaan te varen. Dit betekende dat we niet met de jollen het onstuimige Sneekermeer op hoefden, maar achter het Kolmeersland (tegenwoordig bekend als het starteland) een baantje in de richting van

**Ik werd cadeau
gedaan als dank
voor het veilige
onderduikadres**

Sneek hadden. Kijk daar hou ik van, dan wordt mijn lichaam toch nog een beetje gespaard.

's Winters ging ik altijd naar een ruimte onder de molen aan de Langweerder Wielen. Daar werd ik samen met de Kaagbaby (380) onder leiding van Tom Reyers weer glimmend gelakt door beide zussen.

Maar het absolute hoogtepunt van het jaar was in die tijd het bezoek aan de Kaagweek. Dat was destijds nog een hele operatie. Ik ging dan met een binnenvaartschip (de zogenoemde Kaagboot) naar De Kaag. Alle wedstrijdscepen uit

Sneek werden dan in de Kaagboot gehesen, en via het IJsselmeer en Amsterdam voeren we dan met z'n allen naar De Kaag. Een prachtavontuur en heerlijk om tegen de westerlingen op De Kaag te zeilen. We werden daar met open armen ontvangen en de westerlingen vonden het prachtig als de Friezen één keer per jaar overkwamen om de sportieve strijd aan te gaan. Mijn bemanning sliep altijd bij de vader van Tom en Hans Reyers.

Na prachtige jaren vonden Heleen en Wiek het spannender om te gaan bemannen in de opkomende Valkenklasse. De aandacht voor mij verslaptte een beetje. Al helemaal toen ze gingen studeren en het huis uit gingen. Ik werd in het riet aan de Langweerder Wielen aan mijn lot overgelaten. Sterker nog ik heb de dood in de ogen gekeken. Of ik ging naar de open haard of Hans Prins (inmiddels de verse echtgenoot van Wiek) moest mij weer op de been helpen. Gelukkig was Hans erg handig en werden mijn verrotte ribben en gangen weer netjes vervangen. Hans zag mij als uitdaging wel zitten en heeft mij met hout uit een oud ledikant op de been geholpen. Superblij was ik dat ik na jaren van rust op het Zwarte Water weer een beetje kon toeren. Ik bloeide helemaal op door al die hernieuwde aandacht.

Vanaf 1972 verhuisde ik naar een schiphuis in Grouw. (Toen nog met een 'w' geschreven.) Ik werd als toerboot gebruikt in de vloot van het jonge gezin Prins. Maar ik had concurrentie van een

Victoriajol, Flits en Vaurien. En dus hing ik meestal vrij relax in de takels in de nok van het schiphuis. Overigens een prima plekje zo hangend boven het water; het was goed voor het bij elkaar houden van mijn gangen.

Na de verkoop van de Vaurien kreeg Hans wat meer aandacht voor mij. Zo deden we samen bij uitzondering aan een Sneekweek mee. Want volgens Hans was een zomer zonder Sneekweek geen echte zomer. Zo kwam het dat zijn schoonzus Carla Breuning-Mulder eens bemande in de Sneekweek. De impact van die Sneekweek was groot. Haar man Max kocht de 675 voor haar en werd zelf een gedreven ambassadeur en aanjager van de jollenklasse in Friesland. Dus eigenlijk heb ik wel een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de jollenklasse in Friesland. Als Carla toen niet meegezeild had...

Vanaf 1984 werd Hans steeds serieuzer in het samen zeilen met mij. Hoewel hij de jol als een 'lollig bootje' betitelde, kon je zien dat hij er steeds meer lol en handigheid in kreeg. Als dank voor zijn levensreddende werk schonk ik hem in

1984 het Kampioenschap van Nederland in de 12-voetsjollenklasse. Dat was een mooi moment voor ons beiden toen we met de Nederlandse vlag in top met de hele vloot achter ons aan terug naar de haven voeren.

In 1994 kwam er plotseling een einde aan onze samenwerking vanwege het overlijden van Hans. Vanwege de opgebouwde band met de familie werd ik niet verkocht, maar lag twintig jaar trouw te wachten in een boerenschuur in Akkrum tussen de caravans. Geen pretje hoor. Toen werd het voorjaar 2014. Ik weet het nog als de dag van gisteren. Op een mooie voorjaarsdag in mei werd opeens de schuurdeur opengezwaaid, werden de zeilen van me afgenomen, de banden van de trailer opgepompt en hup, naar de Loosdrechtse Plassen. In de eerste verwarring was mij niet helemaal duidelijk wat er ging gebeuren. Maar toen er nog 169 jollen op de plas verschenen, kreeg ik door dat dit wel het honderdjarig bestaan van de jol in Nederland moest zijn. Prachtig om daar bij te zijn, en de gebroeders Prins hadden zelfs een nieuw zeil voor mij gekocht. Het bleek dat deze investering de stok achter de

deur was om mij niet weer twintig jaar als een soort 'Nelson Mandela' gevangen te zetten in Akkrum.

Maar nee, het liep gelukkig anders. Ik kreeg een prachtig overdekt plekje op De Vrijbouter tussen de 832 van Rina de Nooijer en de 573 van Frans Smits. Ik word bijna wekelijks met veel plezier gebruikt voor de WAW (Woensdag Avond Wedstrijd) op de Loosdrechtse Plassen. Daarnaast word ik met enige regelmaat gebruikt voor nog serieuze wedstrijden zoals een Sneekweek of het Nederlands Kampioenschap. Hero, Marjolijn en Pieter Prins varen met grote regelmaat, en dat doet me deugd. Precies 87 jaar na mijn geboorte in Amsterdam doe ik weer helemaal mee en dat voelt erg goed. Een nieuw zeiltje was voldoende om weer vooraan mee te kunnen zeilen in de wedstrijdvloot. Dat wil zeggen als mijn stuurman een beetje bij de les is. Ik hoop nog heel lang door te trippelen en samen met jullie ook honderd te worden.

Was getekend, Trippelaartje ◀

Wie volgt? 'Ghostwriter' Pieter Prins heeft met het relaas van de Trippelaartje een nieuwe rubriek in ons blad geïnitieerd: 'Bootje in de kijker'. Heeft jouw jol ook een bijzondere geschiedenis? En zijn er oude (en minder oude) foto's van? Schroom niet en zet het persoonlijke verhaal van jouw boot in maximaal 1000 woorden op 'papier' en stuur dat met foto's naar: jollenbulletin@gmail.com. Vast dank voor je bijdrage!

1. Pieter Prins tijdens het eeuwfeest van de jol, Loosdrecht 2014. 2. Start jollen C, Sneekweek 1957. 3. Na twintig jaar op stal weer naar de plas! 4. Rietsigaren zoeken vanuit de familieboot. 5. Pieter Prins, NK 2015 Braassemermeer. 6. Heleen en Wiek Mulder, juli 1957.

Hans Heslenfeld (1899-1985)

Handelaar in schepen

De Brontoliet tijdens de Zeelandwedstrijden 1961

FOTO J. DUTILH

Hendrikus Cornelis Maria Heslenfeld, roepnaam Hans, geboren op 29 augustus 1899 in Bussum, is een verdienstelijk jollenzeiler. Van 1924 tot en met 1942 doet hij bijna twintig jaar regelmatig aan wedstrijden mee in zijn Windewieck II (H72) en eindigt meestal in de voorhoede. Als jollenzeiler is hij overigens gestart met de 134 met de iets minder chique naam Windewiek zonder c voor de k. Nadat hij eerst met zijn broers de handel in zuidvruchten van hun vader voortzet, stapt hij eind jaren dertig van de vorige eeuw over naar de handel in schepen vanuit Weesperzijde 30 in Amsterdam: Heslenfeld-scheepvaart. Ook heeft hij de rondvaartonderneming Noord-Zuid in de hoofdstad en vanaf 1942 jachtwerf De Leede in Warmond. Na de Tweede Wereldoorlog doet hij vanuit Warmond met het grote botterjacht Brontoliet (lengte 16.90 meter) mee aan de wedstrijden van KR&ZV De Maas in Zeeland. **Tot 1942 was dit botterjacht als Paradijsvogel eigendom van Prof. ir. Willem Schermerhorn, neef van mijn vader, hoogleraar te Delft en de eerste naoorlogse premier. Als Schermerhorn door de Duitse bezetter als gijzelaar in St. Michielsgestel wordt opgesloten met vele andere prominente Nederlanders, vraagt hij zijn zoon Teun het schip te verkopen nu volstrekt onduidelijk**

is hoe lang de gijzeling en de bezetting van ons land gaat duren. Heslenfeld koopt de Paradijsvogel en verkoopt het schip weer door. Het verdwijnt uiteindelijk naar Duitsland en komt pas weer in 1945 vanuit Hamburg via Delfzijl naar Rotterdam. Tijdens een fietstocht in 1945 van Delft naar Amsterdam ziet de dochter van Schermerhorn het schip in Kudelstaart liggen. Waarschijnlijk door de reis vanuit Duitsland achter een sleepboot in een lang konvooi met andere Nederlandse jachten is op het voordek van alles beschadigd, zo merkt zij op. Klein detail: in de familie Schermerhorn is het verhaal altijd geweest dat de Paradijsvogel in 1942 is verkocht aan een handelaar in zuidvruchten. Heeft Hans Heslenfeld zijn ware positie als handelaar in schepen verborgen gehouden?

Na 1945 wordt het verhaal onduidelijk. Een andere Amsterdammer koopt het schip van de Nederlandse Staat, maar even later zeilt Hans Heslenfeld er wedstrijden mee en gedraagt zich ook als eigenaar van het schip. Hij geeft het in 1948 de naam Brontoliet (Dondersteen). Hans Heslenfeld is een jaar eerder op 48-jarige leeftijd getrouwd met Camilla Greiner, geboren op 9 april 1905 in Amsterdam: zijn eerste huwelijk, haar derde. Het echtpaar blijft kinderloos. Camilla heeft twee kinderen uit haar eerdere huwelijken. Hans en Camilla wonen aan de Weesperzijde in Amsterdam en worden in Warmond vaak aan boord van de Brontoliet gezien.

In 1954 worden alle schepen van Hans Heslenfeld door de Staat in beslag genomen: de Brontoliet met volgbootje, de Windewieck II, een BM, een Sharpie, een raceboot zonder motor en twee casco's. Het is de Amsterdamse rondvaartondernemer Kooy die alle schepen koopt. Op zijn beurt verkoopt hij ze weer door op de twaalfvoetsjol na. Is de familie Kooy daar zelf in gaan zeilen? Het zou zo maar kunnen. De Brontoliet gaat naar de familie Terwindt in Vught samen met het volgbootje Brontolietje voor f 8385,-.

Holland Week 1936, helemaal links Hans Heslenfeld met de H72

FOTO DE WATERKAMPIOEN

In 1978 verkoopt Hans Heslenfeld de werf De Leede (in het taxatierapport omschreven als 'een loods met drie hellingen, een woonhuis als kantoor in gebruik, twee werkplaatsen, een houtloods, onder- en open grond en vier aanlegsteigers') aan de gemeente Warmond voor f 400.000,-. Er moeten woningen komen. Heslenfeld blijft de werf huren, maar in 1981 legt een grote brand het volledige complex in de as. Drie net opgeknapte rondvaartboten sneuvelen in de brand.

Op 3 april 1985 komt Hans Heslenfeld op 85-jarige leeftijd te overlijden, zo laat C. Heslenfeld-Greiner in een advertentie in De Telegraaf van 9 april 1985 aan de wereld weten. Haar

De Paradijsvogel in de haven van Marken 1935

FOTO COLLECTIE FAMILIE SCHERMERHORN

Na een afnemende gezondheid overleed op 8 juli jl. Siete Bosma. Als echtgenoot van ons lid en regiocommissaris van het noorden, Jeanet Blokland, hield Siete zich aanvankelijk wat op de achtergrond. Gaandeweg leerden wij Siete kennen als de persoon die blij gaf van zijn toenemende kennis van de 12-voetsjol en de technische aspecten van het zeilen. Later leerde ik hem nog beter kennen. Zoals in 2013 in Laboe, Duitsland, Kieler Förde tijdens de German Classic Regatta waaraan de 12-voetsjol als eregast mocht deelnemen. Tijdens deze trip hebben we samen met onder anderen Berend Brijder op een veerboot op de Kielerförde genoeglijk allerlei verhalen uitgewisseld. Jeanet zeilde op dat moment met nog vijf andere jollen naar Kiel en weer terug. In het *Jollenbulletin* doen Siete

FOTO JEANET BLOKLAND

overleden echtgenoot wordt in besloten kring op de Nieuwe Oosterbegraafplaats te Amsterdam begraven.

Al vele jaren doe ik voor een boek over de Brontoliet onderzoek naar dit bijzondere botterjacht, in 1907 gebouwd in Niel (België), dat onder vijf namen zeventien eigenaren heeft gehad en in 2007 precies honderd jaar na de eerste tewaterlating geheel gerestaureerd in Spakenburg voor de tweede keer te water is gelaten. Vandaar de volgende vragen:

Wie kan mij uit eigen wetenschap of uit overlevering meer vertellen over Hans Heslenfeld? En over zijn bemoeienissen met de Paradijsvogel c.q. de Brontoliet in en na de Tweede Wereldoorlog? Wie heeft er een foto van Hans Heslenfeld en/of een foto van het schip op de ligplaats in Warmond of elders? Het was onmogelijk het prachtige schip te missen bij het passeren van de werf De Leede. Heeft iemand de kinderen van Camilla Greiner gekend? Wie heeft er – los van Hans Heslenfeld en genoemde periode – informatie over en/of foto's van de Brontoliet en/of de Paradijsvogel uit andere jaren?

Ik houd mij aanbevolen en ik ben u bij voorbaat zeer dankbaar. Alle informatie is welkom. ◀

Teun Schermerhorn

t.schermerhorn@planet.nl (met punt na t)

023-544 1291

SIETE BOSMA

10 april 1940 – 8 juli 2020

en zij samen verslag van dit buitenlandse avontuur met de jol: '(...) Onderweg werd er luid gejoeld vanuit een 'rondvaartboot' in de verte. Het bleken achteraf jollenzeilers en aanhang te zijn die voor de 'droge' route naar Kiel hadden gekozen (...)'. Daarna volgden noemenswaardige bijdragen van Siete zelf in het *Jollenbulletin*. In willekeurige volgorde: 'Familie-uitbreiding' over het betrekken van de 'aanhang' bij onze club als vriendenclub, 'Evolutie in jachtblokken' met een beschrijving van hout naar blokken van kunststof, 'Ons stiefkind vraagt ook wat aandacht' over de trailer, 'Zeiltje vernieuwen, routine of toch iets meer?' met het (onderkoelde) bijschrift: 'Ligt het aan je zeilprestaties of presteert je puike zeiltje echt minder?' Daarnaast nog de treffende bijdrage over Tjibbe van der Laan: 'Mienskip Nestor Noordelijke Halfgrond'.

Onvergetelijk was de spreuk op de volgboot van Siete en Jeanet tijdens de laatste toertocht van het noorden in 2019: 'Ga je mee verdwalen? Ik weet de weg!'

Wij danken Siete voor zijn belangeloze en positieve inzet voor De Twaalfvoetsjollenclub. ◀

SJOUKE DIJKSTRA

DE BLAUWE WIMPEL ► SIGAAR ► KRUIMELTJE

Van: Mienke Schaberg [mailto:schaberg@metaplanconsultants.nl]
Verzonden: zondag 3 juni 2012 19:34
Aan: ozinga@quiknet.nl
Onderwerp: jol 755

Geachte heer Ozinga,

Met aangename belangstelling heb ik uw reportage gelezen in het Clubblad van de KWVL. Wat leuk dat u met zoveel enthousiasme zeilt in jol 755! En ook dat u kennelijk succesvol deelneemt aan verschillende wedstrijden! Even voor de goede orde: Indertijd heb ik de 755 gekocht van Will Blaauw. Vervolgens verkocht aan Brecheisen, van wie u de 755 hebt gekocht. Dit om geschiedvervalsing te voorkomen... De getoonde foto in het clubblad vertoont weinig veranderingen aan de jol zoals ik hem heb bezeten en gevaren. Een genoegdoening! Jammer alleen dat de naam is omgedoopt naar Kruimeltje... Eens een naam, altijd een naam in de zeilerswereld. En de naam SIGAAR vond ik overigens wel toepasselijk bij een twaalfvoetsjol. Enfin. Wens u veel vaarplezier en succesvolle wedstrijden met de 755.

Hartelijke groet,
 Mienke Swarttouw-Schaberg

Geachte mevrouw Schaberg,

Dank u wel voor uw reactie naar aanleiding van mijn stukje 'Hoezo inburgeren'. Elke keer opnieuw als ik de 755 zie, krijg ik een grijs van geluk om zo een prachtige boot te bezitten en bezeilen. In het stukje heb ik de naam van Will Blaauw genoemd omdat hij de opdrachtgever van de bouw van de 755 is geweest. Inderdaad letterlijk een onjuiste bewering dat ik de jol van hem heb gekocht. Wel leuk om te vermelden dat Duuk van Heel en Fred Lachotzki de opdrachtgever en huidige bezitters van resp. de 753 en 754, welke tegelijk met de 755 zijn gebouwd, zeer goede vrienden van mij zijn vanuit de 'Flying Junior'tijd, jaren 60. Wat de naamgeving betreft moet ik opmerken dat de 755 oorspronkelijk 'De Blauwe Wimpel' heette. Daarom voelde ik mij vrij om de boot om te dopen. Mijn Plus heette 'Kruimeltje' en de 16m² van mijn ouders 'Kris-Kras'.

Met vriendelijke groet,
 Huib Ozinga

Geachte heer Ozinga,

Dank u wel voor uw snelle en positieve reactie! Inderdaad, van oorsprong heette de 755 'De Blauwe Wimpel', hetgeen weer niet direct bij mij paste. Dus ook ik heb me laten verleiden door een nieuwe naam... Mocht u komend weekend de Holland Week meevaren, dan zal ik de 755 met belangstelling volgen! Heel veel vaarplezier en succes met alle komende wedstrijden!

Vriendelijk groet,
 Mienke Swarttouw-Schaberg

Kruimeltje

GWS Klassevenement regio Noord FOTO SKYDRONE SLOTEN

Poststempel

Pierrefonds, april 2020 | Ik wil deze vrolijke postbestelling van hedenmorgen jullie niet onthouden: in een fraai soliede witte enveloppe, zoals het een fraai opgetuigde mededeling van belang als 'Beste Jollenvrienden,...' gedateerd april 2020 betaamt, was er door een momentje van onachtzaamheid van de duidelijk overbelast geraakte PTT-stempelaar op de enveloppe er getuigenis van afgestempeld dat de verzending van al deze pracht-en-praai plaats had gevonden in Amsterdam, en let nu op: 16.IV.2017. Voorwaar een vrolijk stemmend unicum!

Met de hartelijke verblufte groeten uit het verre Kannedaa, Wik van Weel ◀

Zo'n honderd jaar geleden...

Oproep

Even honderd jaren terug. In het fotoalbum van mijn moeder trof ik een foto aan van mijn oma mevrouw T. van Ameijden in een 12-voetsjol. Deze foto is gemaakt rond het jaar 1920. Het lijkt mij ergens in de provincie Zuid-Holland te zijn. Misschien op een ringvaart ergens? Wie herkent de omgeving? Suggesties graag zenden aan: vanameijden@msn.com

Bij voorbaat mijn dank,
 Louis van Ameijden Zandstra | 401 ◀

Avocette

AEROACROBATEN

Zo maar wat gedachten tijdens de C-crisis

Dit zeilseizoen zal de boeken ingaan als het coronajaar. Geen wedstrijden, althans niet in het voorseizoen en wat laat in de maand september nog wat stuip trekkingen tegen de herfst aan?

Het kriebelde wel de eerste zaterdag van augustus naderend. Normaliter het begin van de Sneekweek. Op woensdag ervoor vast een plekje zoeken in de havens. Nu bleek bij een tochtje op 'de meer', zoals de Sneekers zeggen, op die woensdag de hele zuidhaven nog zo goed als leeg.

Maar wordt er minder gezeild? Nee dus. In april en mei stralend weer en veel wind meestal uit noordelijke richtingen dus wel een windjack nodig. Eindeloos veel gezeild, meestal alleen op de plas. Zo nu en dan een eenzame jol ergens aan de horizon. In Grou werd bij de avondwedstrijden van Frisia door de jollen flinke opkomst geleverd, vaak tien of meer. Op het Zuidlaardermeer in juli de eerste officiële wedstrijden. Ook weer goede opkomst. Ook op andere plassen waren jolletjes vaak actief. We hebben dat zeilen met elkaar blijkbaar nodig. En het kan, zoals bleek, vaak best wel een beetje minder officieel. Een rondje Kaag, de Princenhoftocht, rondje Modderige Bol, of een rondje Grutte Griene zoals de O-jollen op Sneek vaak doen. Gewoon even afspreken met elkaar, wat gaan we doen? Vrijblijvend, kosteloos, eigen lunchpakketje mee, prima. Daar hebben we het Verbond niet voor nodig. Trouwens toch een hele grote afwezigheid dat Verbond tijdens de C-crisis.

Ik zit net te denken: van tuberculose naar tbc en vervolgens tb. Van coronacrisis naar C-crisis? Nog niet in de kranten tegen-

gekomen. Er zal wel een tijd komen dat we het woord niet meer durven uit te spreken. Daar alleen al kan je ziek van worden. Over een paar jaar zullen we terugdenken aan hoe het was tijdens de C-crisis: toch gezellig al die spontane tochtjes/halve wedstrijden en geen millimeter *twiddletwaddle*.

Ook tijd genoeg om, rustig liggend langs de kant, vogels te spotten. Als Avocette ben je natuurlijk toch gefocust op wat je medevlieggenoten allemaal aan het doen zijn. Spelen met de aerodynamica, de trage wiekslag van de buizerd, het stille bidden van de valkjes. Maar mijn favoriete aeroacrobaten zijn toch wel de zwaluwtjes dit jaar. Dat zijn de meest ingenieuze vliegers. Met scheervluchten langs rietkragen, het water tippend wanneer er een dikke vlieg of libelle gevangen wordt. Ogen-schijnlijk zonder vooropgezet plan vliëgend, maar langdurige observatie deed mij toch concluderen dat er met een zekere planmatige aanpak in de voedselvoorziening werd voorzien. Het vlieggedrag van de zwaluw deed me nog het meest denken aan het zeilgedrag van een zeilsurfer op foils, gijpend, scherend, haakse bochten, 180 graden turns et cetera. Het opstijgen van een reiger met een dikke kikker in de keel, deed me nog het meest denken aan een jolletje, dat na de overstag, weer snelheid aan het opbouwen is.

Ja, zo maak je de gedachten wel vrij, even een heel seizoen uit de gebruikelijke routine. Je ziet andere dingen, je maakt andere dingen mee. Is de C-crisis toch nog ergens goed voor.

Liefs Avocette ◀

Jachtwerf van der Meer

Sinds 1911

Nieuwbouw en restauratie van overnaadse houten sloepen,
vletten en 12-voetsjollen.

Dealer van Pega-trailers en Harken-beslag.

Gertjan van der Meer

Plantage 32

2377 AJ Oude Wetering

Telefoon 071 331 22 50

Mobiel 06 23 78 23 00

www.jachtwerfvandermeer.nl

gertjan@jachtwerfvandermeer.nl

Wedstrijdzeilen voor de eenheidsklassen is maatwerk. Het model, de snit, de doeksoorten, in alles moet de juiste keuze worden gemaakt.

Met onze kennis en ervaring gecombineerd met de ontwerpsoftware en vooral de feedback van de zeiler, komen we tot een goed presterend eindproduct.

HARD EN HOOG GAAN
Dat is onze passie!

ZEILMAKERIJ MOLENAAR

ZEILMAKERIJ - SCHEEPSTUNGERIJ - SPRAYHOODS/TENTEN

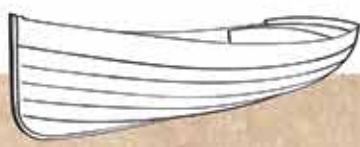
Zeilmakerij Molenaar v.o.f. | Kerkstraat 31 | 9001 AB Grou

SCHERPEL JACHTWERF

Bootbouwschool, Houten Vletten en Sloepen, Jachthaven, Zeilschool

WWW.SCHERPEL.NL